

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY
Department of Theory and Practice of Translation from English

Master Degree Thesis in Translation Studies

**under the title: “Ukrainian Reproduction of Structural and Semantic Features of
Medical Slang in English Film Discourse”**

Group Pa 55-23
School of German Philology and
Translation
Educational Programme Translation
studies: professionally oriented translation
(English and Second Foreign Language)
Majoring 035 Philology
Yuliia I. Andrusiak

Research supervisor:
K.S. Podsievak
Candidate of Philology
Associate Professor

Kyiv – 2023

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студентки 2 курсу магістратури групи ПА 55-23 факультету германської філології і перекладу, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньої програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Андрусяк Юлії Іванівни

(ПІБ студента)

за темою «Відтворення українською мовою структурно-семантичних особливостей медичного сленгу в англomовному кінодискурсі»

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити V або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	☐ усі компоненти присутні , ☐ один компонент відсутній ☐ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ незначні помилки в оформленні ☐ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота Андрусяк Юлії Іванівни може бути (не може бути)
(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

_____ (підпис керівника)

_____ (ПІБ керівника)

|| _____ || 2023 року

**РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ З
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студентки 2 курсу магістратури групи ПА 55-23 факультету германської філології і перекладу, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньої програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Андрусяк Юлії Іванівни

(ПІБ студента)

за темою «Відтворення українською мовою структурно-семантичних особливостей медичного сленгу в англомовному кінодискурсі»

	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи — <i>загалом 10 балів</i> (усі компоненти присутні – 10 , один компонент відсутній – 5 , декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи у форматуванні – 8 , незначні помилки в оформленні – 6 , значні помилки в оформленні – 4 , оформлення переважно не відповідає вимогам – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки у формулюваннях – 6 , суттєві помилки у формулюваннях – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві помилки у формулюваннях – 8 , недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – 6 , відсутній критичний аналіз наукових праць – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність власного аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність перекладацького аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , неповне висвітлення результатів дослідження – 6 , часткове висвітлення результатів дослідження – 4 , не відповідає результатам дослідження – 0)	

Усього набрано балів: _____

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОГО СЛЕНГУ У МОВОЗНАВСТВІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ	8
1.1.Особливості дослідження сленгу в мовознавстві	8
1.2.Сленг як перекладознавча проблема.....	11
1.2.1.Проблеми та особливості відтворення сленгу	11
1.2.2.Медичний сленг у перекладознавчому висвітленні	13
1.3.Особливості кінодискурсу та специфіка його перекладу	15
Висновок до Розділу 1	23
РОЗДІЛ 2	25
ТИПОЛОГІЯ І ФУНКЦІЇ МЕДИЧНОГО СЛЕНГУ В КІНОДИСКУРСІ	25
2.1.Семантична класифікація медичного сленгу в кінодискурсі	25
2.2.Структурні моделі медичного сленгу в кінодискурсі	33
Висновок до Розділу 2	41
РОЗДІЛ 3 ВІДТВОРЕННЯ МЕДИЧНОГО СЛЕНГУ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ АНГЛОМОВНОГО КІНОДИСКУРСУ.....	44
3.1.Способи еквівалентного відтворення українською мовою медичного сленгу в перекладах текстів англомовного кінодискурсу	44
3.2.Застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій медичного сленгу в перекладі текстів англомовного кінодискурсу	55
3.2.1.Лексико-семантичні трансформації	55
3.2.2.Граматичні трансформації.....	59
3.2.3.Лексико-граматичні трансформації	62
3.3.Контроверсійні аспекти у перекладі медичного сленгу.....	66
Висновок до Розділу 3	71
ВИСНОВКИ.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	77
ДОДАТОК.....	84

ВСТУП

Антропоцентризм як парадигма в лінгвістиці полягає в тому, що людський досвід, пізнання та культура є центральними для розуміння мови. Антропоцентричний підхід сприяв подальшому посиленню ролі людини як універсального мірила та абсолютної точки відліку. Така зміна парадигми зумовила появу та відокремлення нових дослідницьких структур, в яких питання мови загалом та форм існування соціальних груп та особливостей їхнього мовлення посіли важливе місце. Сленг, як одна з таких особливостей, є доволі динамічним явищем у лінгвістиці, оскільки соціальні, економічні та політичні процеси сприяють виникненню нових сленгових понять, які широко використовуються в різних соціальних колах. Він відіграє важливу роль у лексичній системі мови та відображає соціокультурні зміни, що відбуваються в суспільстві.

Різні аспекти сленгу були предметом теоретичних розвідок таких дослідників, як D. Crystal [Crystal], J. Coleman [Coleman], C. Ebbel [Ebbel], C. Hotten [Hotten], E. Matiello [Matiello], E. Partridge [Partridge], В. Балабін [Балабін], О. Глазова [Глазова], П. Грабовий [Грабовий], Ю. Мосенкіс [Мосенкіс], Л. Ставицька [Ставицька], тощо. Питанню сленгу присвячені численні дослідження та аналіз у підручниках і словниках з лексикології та стилістики англійської мови. Зважаючи на мінливий характер сучасного суспільства, в якому відбуваються постійні зміни, досить поширеним явищем є поява нових сленгових одиниць, які широко вживаються у мовленні. Отже, ретельне вивчення та дослідження сленгу є необхідними для ефективного розуміння та перекладу цього мовного явища.

Актуальність дослідження медичного сленгу в контексті кінодискурсу зумовлена зростаючою популярністю медичних серіалів і фільмів, які активно використовують специфічну термінологію та сленг. Медичний сленг є важливою частиною професійної мови лікарів і медичних працівників, яка часто представлена в художніх текстах через своєрідні вирази та терміни, що

додають достовірності і реалізму до зображення медичних ситуацій у кінодискурсі. Однак, відтворення таких специфічних мовних одиниць в перекладі стає справжнім викликом, оскільки культурні та мовні бар'єри можуть ускладнювати розуміння і точність адаптації цих термінів.

Предметом дослідження є медичний сленг, його семантичні та структурні особливості й функціонування в кінодискурсі, а також способи його відтворення в українських перекладах англomовних кіноматеріалів.

Об'єктом розвідки виступають медичні сленгові одиниці, які використовуються у кінодискурсі.

Мета наукової роботи полягає у вивченні структурно-семантичних особливостей медичного сленгу в англomовному кінодискурсі та способів його перекладу українською мовою.

Завдання дослідження включають:

- проаналізувати поняття сленгу як перекладознавчої проблеми;
- вивчити семантичну та структурну класифікацію медичного сленгу в кінодискурсі;
- дослідити способи еквівалентного відтворення українською мовою медичного сленгу в перекладах текстів англomовного кінодискурсу;
- визначити перекладацькі трансформації для збереження прагматичних функцій медичного сленгу;
- розглянути контроверсійні аспекти у перекладі медичного сленгу.

Методи дослідження зумовлена його метою та завданнями й дає змогу проаналізувати основні стратегії та суперечливі аспекти перекладу сленгу. У дослідженні перекладу сленгу використано поєднання якісної та кількісної методології, що включає такі етапи, як збір даних, аналіз тексту, порівняльний аналіз, оцінювання та елементи статистичного аналізу. Під час порівняльного аналізу було досліджено, як сленгові вирази були збережені або адаптовані в перекладі, а також виявлено суперечливі підходи.

Матеріалом для дослідження слугують сленгові одиниці, відібрані методом суцільної вибірки з кінофільмів та серіалів «Кома» (Coma (1978)), «Анатомія Грей» (Grey's Anatomy (2005-2024)), «Хороший медбрат» (The Good Nurse (2022)), «Доктор Хаус» (House, M.D. (2004-2012)), «Між небом і землею» (Just Like Heaven (2005)), «Творіння Господнє» (Something the Lord Made (2004)), та «Хороший лікар» (The Good Doctor (2017-2024)). Вибірка містить 100 оригінальних контекстів з використанням сленгу та їхній переклад українською мовою.

Практичне значення отриманих результатів дослідження є багатограним і охоплює як внесок до теорії, так і практичне застосування в освітньому процесі. Результати становлять значущий внесок у загальну теорію перекладу, розширюючи існуючі рамки щодо передачі спеціалізованої лексики, зокрема медичного сленгу, в англomовному кінодискурсі. Це дослідження також важливе для зіставного мовознавства, оскільки аналізує структурно-семантичні відмінності між англійською та українською мовами, що стосується спеціалізованого сленгу. У сфері лексикології отримані дані про медичний сленг сприяють глибшому розумінню процесів утворення нових лексичних одиниць та їх функціонування в межах мовних систем, тоді як у теоретичній граматиці вивчення граматичних трансформацій при перекладі сленгу допомагає краще зрозуміти граматичні структури обох мов.

Дослідження має важливе лінгводидактичне спрямування і може бути використане у викладанні курсів практичного перекладу у вищій школі. Наприклад, у розділах, що стосуються аспектного перекладу та перекладацького аналізу тексту, отримані результати допоможуть студентам зрозуміти та аналізувати перекладацькі рішення в реальних текстах. Зокрема, дослідження медичного сленгу може бути корисним у курсах галузевого перекладу, де розглядається переклад спеціалізованих текстів, зокрема медичних. У лексикології та стилістиці отримані результати можуть служити матеріалом для пояснення функціональних стилів та їхнього перекладу, зокрема щодо особливостей сленгу як мовного явища. Таким чином, це

дослідження має як теоретичне, так і практичне значення, що робить його корисним для розвитку як наукової, так і освітньої діяльності у сфері мовознавства і перекладознавства.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в систематичному аналізі медичного сленгу в кінодискурсі і його специфічних функцій, а також у детальному розгляді перекладацьких трансформацій, що застосовуються для збереження смислових і прагматичних аспектів оригіналу.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел, додатку та резюме.

У Вступі визначаються актуальність теми дослідження, мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження, а також методологічні основи та новизна роботи.

Перший розділ, «Теоретичні засади вивчення медичного сленгу у мовознавстві і перекладознавстві», висвітлює основні підходи до вивчення сленгу в мовознавстві, розглядає сленг як проблему перекладу та аналізує особливості кінодискурсу і специфіку його перекладу.

У Розділі 2, «Типологія і функції медичного сленгу в кінодискурсі», проводиться семантична класифікація медичного сленгу, розглядаються його структурні моделі та функції у кінодискурсі.

Розділ 3, «Відтворення медичного сленгу у перекладі текстів англomовного кінодискурсу», досліджує методи еквівалентного відтворення сленгу українською мовою, аналізує застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій сленгу та обговорює контроверсійні аспекти перекладу.

У Висновках підсумовуються основні результати дослідження, висновки щодо теоретичних та практичних аспектів перекладу медичного сленгу.

Додаток включає зразки медичного сленгу в англomовному кінодискурсі та їх відтворення в українському перекладі.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОГО СЛЕНГУ У МОВОЗНАВСТВІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1.1. Особливості дослідження сленгу в мовознавстві

У сучасній лінгвістиці загалом та стилістиці зокрема, знижена лексика вже не вважається негативним явищем, яке вульгаризує усне мовлення та літературу. Раніше використання сленгу в письмовій та усній мові вважалося майже неприпустимим, проте зараз знижена лексика розглядається як невід'ємна та природна складова мовної системи. Знижена лексика використовується для вираження мовленнєвої експресії, метафор та полісемії. Сленг є важливим аспектом мовної культури будь-якого народу, оскільки він відображає мовленнєве життя колективу [Ковальчук, с. 211]. Елементи зниженої лексики, включаючи сленг та жаргон, активно використовуються в кіно, ЗМІ та літературі. Використання зниженої лексики у поезії та прозі у «мікродозах» дозволяє перетворити її з лексики, що рідко використовується, на більш активний шар мови.

Багато лінгвістів схильні розглядати знижену лексику і просторіччя як усвідомлене і навмисне використання елементів загальнолітературної, а також нелітературної лексики. Зокрема в стилістичних цілях: для створення незвичності, ефекту новизни, передавання настрою мовця, відмінності від стандартних зразків, його ставлення до предмета мовлення, для додання конкретності, наочності, жвавості, образності, а також для уникнення кліше і штампів [Пилипей, с. 112]. Це досягається за допомогою метафори, метонімії, синекдохи та евфемізмів. Сленг часто розглядають американські та англійські, а також й українські лінгвісти в психологічному аспекті. Як наслідок «духовної творчості» (індивідуальної або групової) представниками окремих соціальних, вікових і професійних груп, що слугують засобом вираження певного «ступеня свідомості» або «духу» людей, які належать до

того чи іншого середовища суспільства. Велику роль у впровадженні цього концепту відіграло відоме положення В. Гумбольдта про те, що «бачення світу», інтерпретація (самооцінка) та використання мови у представників приватних соціально-професійних груп не збігається повністю з рівнем усього мовного колективу.

Сленг в англійській мові займає вельми специфічне місце серед соціальних діалектів. Це поняття часто охоплює найрізноманітніші явища на рівні лексики та стилістики [Мартос]. Самі англійські лінгвісти визнають обмеженість цього терміна: термін 'сленг' має настільки багато значень і представлений такою великою різноманітністю слів, що дуже складно визначити, де саме починається сленг і де закінчується [Hajizade, с. 104].

Дьюкейндж Англікус у своєму визначенні поняття «сленг» вказує на різноманітність його проявів. По-перше, це технічні вирази, що описують фізичну статуру, традиції, узи єдності та братерства, студентські терміни, політичні прізвиська, спеціальні терміни, пов'язані з ремеслами або професіями. По-друге, він розглядає сленгізми як вирази, які містять приклади з комічної літератури, смішні висловлювання, що застосовуються жартома [цит. за Руденко, с. 150].

Тлумачення сленгу, надане Дж. К. Хоттенем, більш розширене і докладне. Він вважає, що сленг є універсальним і зустрічається у всіх мовах світу та у всі часи. Сленг, за його словами, створений циганами, і це низька, вульгарна, зухвала усна мова, синонімічна з тарабарщиною, призначена для таємного спілкування, обману, зловживання та лайки. Це мова вуличного гумору, безпутного, піднесеного та низького життя [цит. за Руденко, с. 150]. Він також зазначає, що сленг – це мова, яка постійно змінюється разом із стилем та уподобаннями; він став популярним за останні 70–80 років та використовується людьми будь-якого статусу – багатими та бідними, чесними та нечесними. Сленг завжди популярний та поширюється з бажання жити, розважатися, використовувати вуличний гумор і жарти, а також тимчасові прізвиська [Миколенко, с. 11].

Д. Борис стверджує, що сленг становить форму розмовної мови, створена в дусі зухвалості та спрямована на свіжість і новизну [Borys]. Дж. Саргіс дає таке визначення: «сленг – різновид звичної та розмовної мови, часто нової, колоритної та яскравої, але ще не повністю визнаної та прийнятої спільнотою як постійна частина спільної мови» [Sargis]. Як видно з останніх тверджень, усі дослідники відносять явище сленгу до сфери розмовної мови, приписуючи тим самим його самого до явища доволі барвистого та переважно з позитивними характеристиками.

В.В. Балабін пише про те, що генетично сленг вочевидь, є розмовним або фамільярним стилем мовлення в певній спеціальній галузі (це визначення відноситься до другої концепції, що буде виправдано й доведено нижче), визначаючи в такий спосіб сленг не окремою лексикою, а стилем [Балабін]. Більшість дослідників мають на увазі під терміном «сленг» не стиль, а лексичний пласт або шар. Так, наприклад С. Новоселецька та Т. Яковчук зазначає, що сленгом називають суто розмовні слова з жартівливо-емоційним або грубуватим забарвленням [Novoseletska]. Більш повне значення відображається в роботі Дж. Гузман, який вважає, що поки що не дано точного визначення поняття. Через це пропонує власне трактування терміна: «сленг – це найрухоміший прошарок розмовної мови англійської мови, що містить слова та вирази, які або запозичені з інших груп англійської мови, або з інших мов, або створені за словотвірними моделями, які існують в англійській мові, та які використовуються в конкретніших значеннях завдяки набутому емоційному забарвленню» [Guzman].

Знижена лексика разом з іншими мовними засобами виконують цілу низку додаткових функцій: психологічних, креативних, соціальних і номінативних. Психологічна функція ґрунтується на силі їхнього емоційного впливу, шокувати впливом зниженого образу. Неоднозначна функція – креативна. Звернення до неї, особливо в метафоричному аспекті, є більш доступним і застосовним засобом відсторонення образу слова: непересічного

самовираження мовця, яке може виконувати функцію мовленнєвої релаксації та психологічної розрядки.

Далеко не завжди естетичний ефект такої лексики та метафор, що входять до її складу, є випадковим, не заданим, особливо коли образна реномінація пересилує внутрішньо-корпоративне використання і стає фактом інтерсленгу. У такому разі метафора або слово стає способом забарвлення дійсності. Соціальна функція проявляється в груповій, знаковій ролі: мовець у такий спосіб заявляє про причетність до певного соціального угруповання і протиставляє себе іншим. Номінативна функція елементів зниженої лексики виявляється в можливості з їхньою допомогою давати нестандартні назви внутрішньо-корпоративним спеціальним поняттям. Наразі філологи усвідомили потребу точної класифікації цього пласта мови і під час спроб класифікації в цьому реєстрі з'являються безліч підкласів.

1.2. Сленг як перекладознавча проблема

1.2.1. Проблеми та особливості відтворення сленгу

Проблеми та особливості перекладу сленгу представляють значний виклик для перекладачів у зв'язку з його нетиповою лексикою, виразною стилістикою та контекстуальним значенням. Сленг використовується в мовленні для створення неформального, колоритного або навіть різноманітного ефекту. Така лексика часто є унікальною для певної підгрупи чи соціокультурного середовища, що робить її переклад викликом навіть для досвідчених перекладачів [Permana, с. 8].

Сленгові вирази можуть мати різні значення залежно від контексту та культурних особливостей. Це ускладнює їх переклад, оскільки необхідно враховувати не лише слово в самому контексті, а й його сприйняття відповідно до культурних нюансів.

Окрім цього, багато сленгових виразів є ідіоматичними та виражають нестандартний спосіб думання або виразності. Переклад таких виразів часто вимагає творчого підходу для збереження їхнього виразного ефекту.

При перекладі сленгу існує ризик втрати його оригінального смислу та колориту. Перекладачам необхідно знаходити баланс між літературною точністю та збереженням аутентичності мовлення. У деяких випадках необхідно здійснити адаптацію сленгових виразів до нового культурного контексту, щоб зрозуміти місцеву аудиторію [Mashhady, с. 1006].

Відправною точкою для перекладу сленгу вихідної мови слід вважати пошук як можливих аналогів елементів сленгу в мові перекладу. Під час перекладу сленгу необхідно враховувати особливості контексту, в якому він вживається. Для більшості сленгізмів характерними ознаками є рухливість і стилістична маркованість, що ускладнює їхній переклад. Одне з важливих завдань перекладача – збереження стилістичних засобів і фігур мови як важливої складової перекладеного тексту а також специфіки індивідуального стилю автора [Butkuvienė, с. 41].

Переклад англійського сленгу на українську мову зазвичай здійснюється за допомогою кількох методів, які враховують його специфіку та потенційні проблеми [Anam]:

1. Використання еквівалентів в українській мові: цей підхід полягає в пошуку аналогічних виразів чи відповідних термінів сленгу в українській мові. Цей метод ефективний у тих випадках, коли існують схожі культурні аспекти між джерелом та цільовою мовою.

2. Пояснювальний переклад: перекладач може спробувати пояснити значення сленгового виразу, додаючи додатковий контекст або визначення. Це допомагає читачеві краще зрозуміти нестандартний вираз та його відтінки, особливо коли контекст неоднозначний.

3. Транслітерація та фонетичний переклад: у випадках, коли сленговий вираз вже відомий та вживається в українському мовленні, можна

використовувати транслітерацію з англійської мови або фонетичний переклад для збереження його колориту та автентичності.

4. Адаптація: іноді необхідно здійснювати адаптацію сленгового виразу до українського культурного контексту, замінюючи його на аналогічний вираз, зрозумілий місцевій аудиторії. Цей підхід дозволяє зберегти зрозумілість та прийняття сленгу у новому середовищі.

5. Збереження стилістичних елементів: під час перекладу важливо зберігати стилістичні особливості сленгового виразу, такі як мовні фігури та стилістичні засоби, що використовуються автором. Це сприяє збереженню виразності та оригінального колориту сленгу в перекладі.

Ці методи допомагають перекладачам вирішувати проблеми перекладу сленгу, забезпечуючи збереження його оригінального смислу та стилістичного виразу в контексті цільової мови.

1.2.2. Медичний сленг у перекладознавчому висвітленні

Медична мова – це мова, якою користуються фахівці-медики у професійному спілкуванні, що має понад 2 500 років розвитку під впливом переважно грецької та латинської медичних традицій. Її специфічні особливості та характеристики вивчаються з різних аспектів. Вона тісно пов'язана з бурхливим розвитком техніки та науки, які привносять у мову нові поняття; медична лексика є відкритим явищем, що постійно змінюється, а її одиниці часто набувають нових значень [Džuganová, B. 2019].

Медичний сленг представляє собою складну лінгвістичну проблему, яка виникає у зв'язку з унікальними особливостями медичного спілкування. Згідно з дослідженнями Дж. Аронсона, медичний сленг може бути визначений як специфічна лексика та вирази, що використовуються медичними працівниками для швидкої та точної комунікації в межах медичного середовища [Aronson]. Цей вид спеціалізованої мови включає в

себе терміни, абрєвіатури, скорочення та метафоричні вирази, які можуть бути незрозумілими для непрофесійних спостерігачів та перекладачів.

На думку Л. Дудікової та А. Марлової, медичний сленг – це форма виразного мовлення, яку використовує медичний персонал, такий як лікарі, медсестри та інші працівники у сфері медицини. Він полягає у вживанні жартівливих або провокативних акронімів та вигаданих термінів для опису пацієнтів, колег або різних ситуацій в медичному середовищі. Медичний сленг є зручним, але інколи незрозумілим кодом мовлення між медичним персоналом. Його використання має на меті економію часу і зусиль, виразність мовлення, відображення професійної експертизи та захист інформації від сторонніх осіб. Медичний сленг поширений у багатьох мовах, але в англomовних країнах він став відомим завдяки телевізійним серіалам про медичних працівників і судово-медичних експертів [Дудікова, с. 23].

Важливо відзначити, що медичний сленг виникає з потреби ефективного спілкування серед медичних працівників та має тенденцію до швидкої зміни та вдосконалення [Coombs, с. 990]. Оскільки медичні терміни можуть бути трудно перекладені без врахування їхнього контексту та конотацій, медичний сленг стає особливою проблемою для перекладачів, які намагаються зберегти точність та специфічний смисловий навантаження медичних термінів у перекладі.

Під час перекладу медичного сленгу виникає необхідність врахування його контексту та особливостей використання у медичній практиці. За дослідженнями Д.Гордона, переклад медичного сленгу потребує високого рівня професійної компетентності та ретельного аналізу конкретних виразів у контексті їхнього вживання [Gordon, с. 175]. Відсутність адекватного перекладу медичного сленгу може призвести до непорозумінь у медичних звітах, наукових публікаціях та документах, що може мати серйозні наслідки для пацієнтів та медичних працівників.

Для успішного перекладу медичного сленгу необхідно враховувати не лише лінгвістичні аспекти, а й специфіку медичної термінології та контексту

їхнього вживання. Окрім того, перекладачі мають вміти виявляти метафоричність та специфічні конотації медичних виразів, що можуть бути важливими для точного передавання смислу у перекладі.

1.3. Особливості кінодискурсу та специфіка його перекладу

Дискурсологія, подібно до лінгвокультурології, виникла в другій половині ХХ століття і відкрила нове поле досліджень у лінгвістиці — дискурс. Цей феномен, на нашу думку, є значно більш глибоким і різноманітним, ніж текст. Різноманіття цього поняття пов'язане переважно з наростанням інтересу до його вивчення як у лінгвістиці, так і в інших гуманітарних науках, таких як філософія, історія, дискурсивна психологія та інші. Наведемо лише деякі означення поняття «дискурс», які висвітлюють його зв'язок з культурою. За словами Т. ван Дейка, дискурс є складним явищем з безліччю рівнів і структур, кожна з яких має свої категорії і елементи, які можуть поєднуватися найрізноманітнішими способами [Dijk]. Інакше розуміє дискурс британський лінгвіст П. Меттьюс, описуючи його як будь-яку послідовність зв'язних речень, незалежно від форми — усної чи писемної [Matthews].

К. Серажим також асоціює дискурс і культуру, розглядаючи дискурс як комплексну матричну соціомодель. Дослідник вважає, що вивчення цієї соціомоделі знаходиться на перетині трьох наукових галузей: лінгвокультурології, лінгвокогнітивістики і соціолінгвістики [Серажим].

При аналізі дискурсу та його особливостей, ми стикаємося з проблемою типологізації дискурсу, в науці існує безліч різних типів дискурсу. Один з таких типів – кінодискурс, поняття, яке описує дискурс у художніх фільмах і телесеріалах. М. Динел визначає кінодискурс як зв'язний текст, що є вербальною складовою фільму, у поєднанні з невербальними складовими, такими як аудіовізуальний контекст і інші елементи, які необхідні для повноти смислу фільму [Dunel, с.458]. Це складне творіння, яке

має характеристики цілісності, зв'язності, інформативності, спрямованості на комунікативну прагматику, медійності і створене колективно диференційованим автором для сприйняття реципієнтом повідомлення (глядачем).

Кінодискурс активно досліджується у різних галузях, таких як психологія, філософія, соціологія, семіотика, педагогіка, теорія і практика перекладу. У лінгвістиці, складна мова кінофільмів розглядається як особливий вид тексту, і для нього використовуються терміни, такі як «кінотекст», «кінооповідь», «кінодіалог». Однак, на нашу думку, найбільш загальним і ємним терміном є «кінодискурс».

О. Гридасова аналізує кінодискурс з соціологічної перспективи, досліджуючи його функціональну складову. Вона вважає, що кінодискурс є втіленням ліберальних цінностей, ідей модернізації та прав людини, як форма та засіб поширення ліберальної ідеології в глобальному масштабі. Дослідниця відзначає наднаціональний характер кінодискурсу та його вплив на сучасну людину через аудіовізуальні засоби, які відтворюють сприйняття реальності і є формою соціального знання, незважаючи на створювану віртуальну реальність [Гридасова, с. 102].

Лінгвісти висувають питання про розмежування понять «кінотекст» і «кінодискурс», роль та особливості підтексту в кінодискурсі, класифікацію кінодискурсів, жанрову типологію кінодискурсу, практичні проблеми перекладу кінодискурсу, а також про значущість кінотексту як об'єкту лінгвокультурології та інші аспекти.

О.Зверева визначає кінодискурс як складний процес взаємодії автора та кіноглядача, що відбувається у міжмовному та міжкультурному контексті за допомогою засобів кіно мови. Вона виділяє такі характеристики кінодискурсу як синтаксична та вербально-візуальна єдність, інтертекстуальність, множинність адресантів, контекстуальність значень, іконічна точність та синтетичність. Крім того, дослідниця розглядає «кінооповідь» як об'єкт лінгвістики, описуючи її як форму вербально-

іконічної поведінки, яка відображає певну ситуацію, культуру, час та простір і має основні функції, властиві мові, що сприяє впливу на кіноглядача [Зверева, с. 112]. Вчена також вказує на те, що кінодискурс, як комунікативна ситуація, створюється поліфонічними авторами, такими як кіносценарист, режисер, актори, редактори та оператори.

Згідно словацького лінгвіста Я. Хованець, дискурс кінофільму можна розглядати як художню, неаутентичну, сценічну бесіду між художніми персонажами [Chovanec]. Відповідно до дослідника драматичної мови Ж. Чотія, сценічний діалог має двоїсту природу, що характерна і для дискурсу кінофільму [Chothia]. Сценічний діалог відрізняється від живої повсякденної мови, але має якість двоїстості: він фіксований, але має здаватися спонтанним; він неспонтанний, але має здаватися таким. Ця ілюзія спонтанності виникає через вдале виконання акторами. Однак дискурс кінофільму відрізняється від дискурсу живої мови у таких аспектах, як підготовленість та спонтанність, сталість та ефемерна природа, комунікативний намір мовця та просте відтворення слів актором. Деякі лінгвісти вважають, що дискурс кінофільму є сфабрикованим і антиемпіричним, оскільки він пройшов через процес написання сценарію, редагування, цензуру, репетицій та демонстрації на екрані.

Отже, можна зробити висновок, що дискурс кінофільму є автономною категорією, складовою якої є кінодіалог. Завдяки подвійній природі, дискурс кінофільму поєднує характеристики, що притаманні як живій мові (спонтанність, ефемерна структура, комунікативний намір), так і сценічному діалогу (статичність, підготовленість, відсутність комунікативного наміру в мовця). При цьому дискурс кінофільму відображає мовні комунікативні зразки сучасного носія мови, будується на принципах і умовах спонтанної комунікації, а також володіє унікальною здатністю проникати в дискурс повсякденної мови. Порівняно з дискурсом живої мови, дискурс кінофільму відрізняється великою чіткістю, повнотою інформації, високою насиченістю різними мовними елементами, що залежать від жанру фільму.

Сучасний процес роботи над кіноперекладом, починаючи з моменту отримання замовлення студією, включає кілька основних етапів: переклад, редакція і інтеграція перекладу в кінофільм (при озвучуванні — тонування і перезапис, при субтитруванні — технічне виконання). Процес також піддається впливу передперекладацьких факторів, які визначають загальну якість кінцевого продукту: обмеженість часу на виконання завдання; низький рівень оплати праці виконавців; недостатній рівень професійної підготовки фахівців; відсутність необхідних супутніх матеріалів (монтажних листів і пояснень); вплив політики замовника (наявність або відсутність посібників по стилю і / або супервайзера).

З точки зору перекладознавства, переклад кінофільмів, або кінопереклад, є формою перекладу усної та писемної форм мови, що є невід'ємною частиною полісеміотичного твору. Він має на меті інтегрувати перекладений текст у кінофільм, використовуючи різні методи, такі як дублювання, закадрове озвучення, аудіодескрипція, або субтитрування. Кінопереклад є комбінованим типом перекладу, де перекладач працює з промовою, монтажними листами та іншими матеріалами для подальшої інтеграції тексту в усній або письмовій формі.

У науковій літературі існують різні терміни, які використовуються для позначення кіноперекладу та аудіовізуального перекладу, такі як «кіно/відео переклад», «переклад кіно/відео матеріалів», «переклад в кіно», «переклад для кіно» та «медійний переклад», «мультимедійний переклад», «екранний переклад» відповідно. Вибір конкретного методу перекладу залежить від історичних, соціокультурних та економічних чинників, а також від індивідуальних переваг і звичок кіноглядачів.

Переваги та недоліки кіноперекладу також є предметом обговорення, і вони можуть бути суб'єктивними залежно від віку, освіти, знання реалій та культури кіноглядачів.

Вчені аналізують переклад аудіовізуальних текстів, зокрема дублювання, як процес передачі вихідного письмового тексту усно з

використанням додаткових засобів, притаманних немовному середовищу. Вони наголошують на важливості врахування умов оригіналу та зацікавленості одержувача при кіноперекладі, що може призвести до відхилень від інваріантності змісту на користь тотожності ефекту. Крім того, С. Баснетт і А. Лефевр класифікують кінопереклад як художній переклад, порівнюючи його із перекладом поезії, прози, драми та опери.

Проблематика аудіовізуального перекладу докладно розглядається в роботі С. Баснетт, яка розглядає переклад п'єс для їх подальшої постановки. Це дозволяє зрозуміти, що переклад драматичного тексту вимагає співвіднесення слів з майбутньою дією та врахування ритму, інтонаційного малюнка, тону та гучності висловлювань [Bassnett]. При цьому важливо відтворити в тексті на приймаючій мові структурні особливості оригіналу, які визначають його сценічну реалізацію, навіть за умови можливих змін у лінгвістичному та стилістичному планах.

Лінгвістичні проблеми кіноперекладу становлять широкий спектр складнощів, що виникають при передачі лексики, граматичних структур, мовного регістру та виразних засобів мови. Це включає в себе переклад інвективів, спеціалізованих термінів, контамінованої мови, вставок з інших мов, а також випадки багатомовності.

Одна з ключових проблем полягає у відтворенні «словесної пластики» кіноперсонажів, оскільки літературний діалог часто має проміжне становище між «вільною формою» та «мовним автоматизмом», тобто він може включати непередбачувані, неповторні вирази, але при цьому має зв'язність і логічність. Це може становити виклик для перекладача, який має зберегти відтінки та стилістику оригіналу, а також забезпечити зрозумілість та відтворення характеру кожного персонажа.

Соціокультурні мовні елементи, які ускладнюють кінопереклад, можуть включати такі аспекти:

- Реалії (безеквівалентна лексика): терміни, поняття або об'єкти, що є унікальними для певної культури або контексту і не мають прямого еквіваленту в цільовій мові.

- Власні імена: це можуть бути імена персонажів, місця дії або компаній, які можуть мати свої унікальні асоціації і значення, які не завжди можна точно передати в іншій мові.

- Ідіоматичні вирази і жаргонізми: фразеологізми або мовні конструкції, що мають певне значення для носіїв мови, але можуть бути складні для перекладу без втрати смислу.

- Діалектні і варіантні особливості: використання мовних форм, характерних для певного регіону або соціокультурної групи, що може потребувати адаптації або локалізації для аудиторії іншої культури.

- Гумор: гумористичні елементи або жарти, які базуються на культурних або мовних особливостях, що можуть бути важкими для передачі в іншій мові без втрати смішності.

- Сленг: мовні вирази, характерні для певних соціокультурних груп або підліткового середовища, які можуть мати відтінки значень або використовуватися для створення специфічної атмосфери. Переклад сленгу може бути складним, оскільки він часто базується на контексті, що може відрізнитися в різних культурах і мовах.

Ці соціокультурні аспекти можуть впливати на переклад, оскільки перекладач повинен зберегти автентичність і значення оригіналу, одночасно адаптуючи його до мови і культури цільової аудиторії.

Вчені пропонують класифікацію 5 основних видів кіноперекладу:

- 1) Озвучення фільму одним актором зі збереженням оригінальної звукової доріжки.

- 2) Робота синхронного перекладача, відома також як переклад «з листа», коли перекладач передає зміст без попереднього перегляду, стараючись якомога точніше відтворити оригінальний текст.

3) Озвучення фільму двома акторами різної статі зі збереженням оригінальної звукової доріжки.

4) Використання титрів при повному збереженні оригінального звукового ряду. Глядач переглядає фільм на мові оригіналу з субтитрами.

5) Повний дубляж фільму, де кінострічку озвучує команда акторів. У такому випадку оригінал значно скорочується, щоб максимально співпадати з репліками мовою перекладу [Колесник].

Кіноперекладач у фільмі виконує роль посередника у передачі мовних засобів перекладу адресату, що робить його учасником кінодискурсу. Це є процесом двомовної міжкультурної комунікації між адресантом (колективним автором) та адресатом (цільовою аудиторією), під час якого відбувається передача інформації, закодованої у вигляді семіотичних знаків, за допомогою кінематографічних кодів.

Кіноперекладач працює з кінотекстом, який ми характеризуємо як креолізований текст, що включає вербальні та невербальні системи. Науковці вважають, що участь лінгвістичних та екстралінгвістичних компонентів повинна бути адекватно визначена для забезпечення того самого впливу, який мав оригінал на глядача, оскільки переклад є вторинною комунікацією, що відбувається у новому соціокультурному контексті.

Кінопереклад варто розглядати як специфічний вид аудіовізуального перекладу, який включає міжмовну обробку змісту оригінального дискурсу з подальшим його озвученням або введенням у відеоряд у форматі субтитрів. У цьому контексті кінотекст розглядається як чітке, цільне та завершене повідомлення, виражене за допомогою вербальних і невербальних засобів, яке організоване відповідно до задуму колективного автора за допомогою кінематографічних кодів, і призначене для відтворення на екрані та аудіовізуального сприйняття глядачами [Гудманян, с. 28]. У межах фільму кіноперекладач працює саме з кінодіалогом, який зафіксований у письмовій формі у вигляді монтажних листів.

У галузі кіноперекладу особливу увагу слід приділяти соціокультурним особливостям оригінального тексту та вибирати відповідні лексичні одиниці в мові перекладу, що відповідають тим, що використовуються у тексті оригіналу. Культурний контекст серіалу включає умови реалізації подій або фактів, а також виразні засоби, які використовуються людьми в цих обставинах. Це означає, що в тексті дотримуються настанови і вимоги до створення мовного продукту, що відповідає умовам виникнення вказаного матеріалу.

Основне завдання кіноперекладу – забезпечити смислове та інтонаційне супроводження всього, що відбувається на екрані. Проте існують обмеження, пов'язані зі специфікою використання дубляжу – перекладач повинен не лише зберегти основний зміст, але й підібрати фрази так, щоб вони відповідали за довжиною оригіналу. Глядач не повинен помічати, що фрази героїв довші або коротші за висловлювання мовою перекладу, тому перекладач повинен адаптувати текст перекладу до мовлення героїв для комфортного перегляду фільму.

Однією з особливостей кіноперекладу є можливість трансформувати текст перекладу під впливом особливостей мови, на яку він перекладається. Текст стає частиною культурного та соціального світу носіїв мови перекладу, а перекладач переносить діалоги в іншу культуру, тому поряд з соціокультурним та національним колоритом важливо передати всю повноту змістовної, емоційно-експресивної та естетичної цінностей вихідного тексту [Cintas]. Перекладач повинен досягти максимально можливого наближення до оригіналу та передати реалії таким чином, щоб глядачі могли зрозуміти, про що йдеться.

Отже, переклад кінотексту – це складна і кропітка робота, яка вимагає від перекладача не лише знання іноземної мови, перекладацьких технік та лінгвокраїнознавчої експертизи, але й постійного професійного розвитку та самовдосконалення через дослідження та вирішення проблемних ситуацій у сфері кіноперекладу лінгвістичного та екстралінгвістичного характеру.

Висновок до Розділу 1

Сленг є важливим аспектом мовної культури, відображаючи мовленнєве життя колективу. Багато лінгвістів розглядають використання зниженої лексики й просторіччя як свідомий вибір для досягнення стилістичних цілей, таких як створення ефекту новизни, наочності, жвавості та образності. Сленг відображає різноманітні аспекти соціального життя та відіграє важливу роль у психологічному аспекті мовлення.

Проблеми та особливості перекладу сленгу представляють значний виклик для перекладачів через його нетипову лексику, виразну стилістику та контекстуальне значення. Сленг використовується для створення неформального, колоритного або різноманітного ефекту, і часто є унікальним для певних соціокультурних середовищ. Його переклад ускладнюється різними значеннями в залежності від контексту та культурних особливостей.

Для ефективного перекладу сленгу необхідно використовувати кілька методів, таких як знаходження еквівалентів в українській мові, пояснювальний переклад, транслітерація та фонетичний переклад, адаптація та збереження стилістичних елементів. Кожен з цих методів допомагає зберегти оригінальний смисл та стилістичний колорит сленгу в перекладі, забезпечуючи зрозумілість та прийняття тексту місцевою аудиторією.

Проведений аналіз вказує на те, що кінопереклад є ширшим поняттям, ніж «кінотекст» і «кінодіалог», оскільки він включає в себе різні взаємозв'язки з іншими галузями науки, такими як література, театр і мистецтво. Крім того, саме у кіноперекладі відбувається остаточна інтерпретація сенсу, вкладеного у фільм. При цьому кінотекст є частиною кіноперекладу і містить дві різноманітні семіотичні системи: мовну і немовну. Кінодіалог виступає як мовна складова фільму. Тому аудіовізуальні образи, що використовує кінематограф, стають невід'ємними елементами нового дискурсу, який є джерелом соціального, культурного, психологічного та мовного знання.

Щодо мовних особливостей, то варто зазначити, що у фільмі мова стає біднішою, оскільки діалоги в ньому передають переважно розмовно-побутовий стиль, який відрізняється загальними словами та змінами у синтаксичній структурі речень. Речення в фільмі зазвичай є простими, нескладними, з вигуками та паузами, і легко сприймаються на слух.

Кінопереклад варто розглядати як процес відтворення та сприйняття сенсу фільму. Для сучасної лінгвістики дослідження кіноперекладу як складного гетерогенного утворення з розширеною структурою є більш продуктивним. Оскільки кінотекст є фрагментом кіноперекладу і включає дві різноманітні семіотичні системи: мовну і немовну, а кінодіалогу приділяється роль безпосередньо вербальної компоненти, детальне вивчення цього дозволить дослідникові вийти на рівень кіноперекладу.

Перекладаючи кінотекст, перекладач повинен враховувати, наскільки текст фільму може бути адаптований до умов культури, в якій він буде сприйнятий. Часто на шляху до ідеального перекладу виникають різні системи цінностей і понять, що ускладнює зусилля перекладача. Проте близьким до ідеального може стати переклад кінотексту, який вдасться відтворити автентичні інтонації персонажів та інтенції, закладені сценаристом і режисером, що полегшить розуміння глядачем подій на екрані.

РОЗДІЛ 2

ТИПОЛОГІЯ І ФУНКЦІЇ МЕДИЧНОГО СЛЕНГУ В КІНОДИСКУРСІ

2.1. Семантична класифікація медичного сленгу в кінодискурсі

Медичний сленг – це вторинна неформальна підсистема мови медицини, що реалізується переважно на лексичному рівні в процесі усного професійного спілкування фахівців. Як варіант усного мовлення фахівців медичної професії, що має стилістичні обмеження, він характеризується використанням нестандартної лексики, подекуди експресивно та емоційно забарвлених слів і виразів, прагненням до мовної економії та метафоричністю. Сленгізми, насамперед професіоналізми та професійне просторіччя, легко виокремлюються у кінодискурсі. Семантика сленгових виразів у медичному середовищі є досить різноманітною. Розглянемо семантичні особливості медичного сленгу в кінодискурсі, згрупувавши ці одиниці у декілька груп для зручності їхнього аналізу.

Однією з найчисленніших є група одиниць, що позначає *пацієнтів*. До неї належать лексичні одиниці – номінації пацієнта з точки зору медичного персоналу. У кінодискурсі, сленгові слова та вирази найчастіше позначають загальний стан здоров'я (*pink puffer* – специфічний тип стану пацієнта, пов'язаний з прогресуючою хронічною обструктивною хворобою легень (ХОЗЛ), зокрема емфіземою)), діагноз пацієнта (*cheeriotoma* – пацієнт з діагнозом вкрай агресивної та злоякісної пухлини), його психологічний чи психічний стан (*Wilkinson's syndrome* – пацієнт, який завдав собі тілесних ушкоджень, порізавши зап'ястя лезом бритви, з вказівкою на відому марку бритви (Wilkinson)), поведінку (*fluttering eye syndrome* – пацієнт, що вдає непритомність, але кліпає повіками) та інші особливості (*tough stick* – пацієнт, у якого важко знайти вени або отримати доступ до них для забору крові, як правило, через такі фактори, як маленькі вени, рубцеві тканини або

зневоднення). Лікар може називати пацієнта, відштовхуючись від його соціального статусу (*golden ass* – заможна породілля, яка ставиться до акушерок як до служниць, *negative wallet biopsy* – пацієнт, якого переводять у дешевшу лікарню, тому що він/вона не має страховки/коштів), за зовнішнім виглядом (*Zorro belly* – пацієнт, який переніс кілька операцій на черевній порожнині, *virgin abdomen* – пацієнт, який ніколи раніше не мав операцій на черевній порожнині і тому має мало внутрішньочеревних рубців), тощо. Також присутні загальні номінації пацієнтів (*winner* – пацієнт, якому дуже пощастило) та сленгові одиниці, що позначають пацієнтів залежно від процедур, що вони потребують та ін. (*vedgy* – пацієнт, який потребує інтенсивної терапії, не здатний пересуватися).

У кінодискурсі використовуються приклади медичного сленгу, який часто вживають медичні працівники в неформальному контексті, наприклад:

- *O sign* – неприємний пацієнт з відкритим ротом;
- *calcified penitis morbidium* – пацієнт-чоловік, чия хвороба пов'язана з надмірним або незахищеним сексом;
- *45C* – пацієнт з недостатньою кількістю хромосом для повного набору;
- *pig in a blanket* – пацієнт (особливо з надмірною вагою) у ліжку з підвищеною температурою.

Подані одиниці демонструють, як медичний сленг поєднує метафору, метонімію та іронію, щоб передати інформацію в гумористичній формі, зберігаючи при цьому релевантність до медичного контексту. Наприклад, “*Look at him. He can't move, Mary. He's bundled up like a pig in a blanket. You know, he can do this. He just needs to try harder, all right?*” (GA)

Наступною за чисельністю є група одиниць, що позначає **медичний персонал** (лікарі, медсестри, санітари). Зокрема, це назви лікарів за спеціальністю: радіолог (*blinku the fish*), фізіотерапевт або лікар-реабітолог (*Humpty-dumpty doctor*), уролог чи венеролог (*pecker checker*), патологоанатом (*necrophiles* – зневажливий термін), хірург (*ax(e)*), хірург-травматолог (*masochist*), нейрохірург (*sadomasochist*), акушер (*weed puller*),

мануальний терапевт, ортопед (*William* – скорочене від *William the corn-curer* (*William the Conqueror*)), проктолог (*rear admiral*). Наприклад: “*I think he was checking out your crotch. Karen, he's a man of the cloth. Let's not rashly accuse him of being some weird pecker checker. I've got to go to the bathroom*” (GA).

Окрім номінацій медичних спеціалістів, існують визначення для людей, які не беруть прямої участі в лікуванні хворого. У цій підгрупі основну масу слів і виразів становлять зневажливі звернення до представників інших лікарських спеціальностей. Також популярними «об'єктами» для утворення сленгових одиниць є студенти (*ghost* – зневажливий термін для студентів-медиків) і практиканти (*ego boost units* – студенти-медики/молодші лікарі, які супроводжують лікаря, *mini me* – стажер або студент-медик, який занадто багато копіює свого старшого колегу, але мало говорить) та працівники моргу (*short-order chefs*).

Подібно до попередньої групи, багато сленгових одиниць, що позначають медичний персонал, утворені за допомогою метафоричного (*witch doctor* – фахівець з хвороб внутрішніх органів, *black cloud* – лікар, який привертає увагу складними або тривалими випадками або незвично великою кількістю викликів за «синім кодом». Синій код означає, що пацієнт втрачає свідомість від побічних ефектів ліків) чи метонімічного перенесення (*baby catcher* – акушер, *bumps and lumps* – випадки молодших лікарів (інтернів)), мають іронічну конотацію (*DILF* – сексуальний лікар, *Dr Feelgood* – лікар, який без розбору призначає ліки) чи засновані на алюзії (*Jack Bauer* – лікар, який все ще не спить і працює після 24 годин (за персонажем у фільмі «24»)), наприклад: “*You're looking extremely DILF-y today*” (GA).

Зауважимо, що сленгові одиниці характеризуються високим рівнем синонімічності, наприклад, хірург позначається такими одиницями як *ax(e)*, *blade*, *butcher*, *caveman*, *knife-happy*, *knuckledragger*, *sellout*, *slasher*, *sturgeon*, більшість з яких є зневажливими.

Група сленгових одиниць, що позначають *хвороби* та *стани пацієнта* є багаточисельною та представлена такими одиницями як:

а) симптоми хвороби, синдрому чи стану: *nebulopathy* – стан або захворювання, яке має неясне або незрозуміле походження, природу або симптоми; *meth mouth* – специфічний набір стоматологічних проблем, які зазвичай спостерігаються у споживачів метамфетаміну; *SOB* (скорочено від “*short of breath*”) – неможливість глибоко вдихнути або набрати достатньо повітря в легені; *chocolate hostage* – запори, утруднене або нерегулярне випорожнення.

б) стан пацієнта, спричинений ліками чи наркотичними речовинами: *gorked out* – психічний розлад через хворобу або зловживання психотропними речовинами; *snowed* – стан зміненої свідомості через передозування/змішування ліків; *pharmaceutically gifted* – госпіталізація зі зміненими психічними станами внаслідок вживання наркотиків.

в) хвороби чи синдроми: *CHAOS* (скорочено від *Chronic Hurts All Over Syndrome*) – фіброміалгія; *toxic confusional state* – розгублена, як правило, літня людина, проблема якої пов'язана із закрепом (накопиченням токсинів в організмі); *spots and dots* – традиційний набір дитячих хвороб – кір, паротит і вітряна віспа.

г) травми: *road map* – травми, отримані при вильоті через лобове скло автомобіля обличчям вперед; *BBCS* – (скорочено від “*bumps, bruises, cuts and scrapes*”) – несерйозні травми; *head whack* – травма голови; *JPS* – (скорочено від “*just plain stupid*”) – заподіяння собі травми через нестачу здорового глузду.

Наприклад: “*So you guys really believe this story about old Raymond Garth and gorkedout Andrew and all that?*”(GA)

Аналіз сленгових одиниць, що належать до цієї групи показує, що багато з них мають евфемістичну природу, тобто, вживаються, щоб завуалювати неприємні чи незручні для згадування у мовленні явища, наприклад: *pharmaceutically enhanced personality* – під впливом наркотиків чи ліків; *Michelin's disease/disorder* – ожиріння, *RT* (скорочено від “*room temperature*”) – мертвий.

Менш репрезентативною є група сленгових одиниць, що позначають назви **медичних препаратів** та **побічних ефектів**, які можуть виникати від них: *paint* – бетадин (ліки); *bug juice* – антибіотик; *gorillacillin* – дуже сильний антибіотик; *psycode, code blue* – «синій код» у психіатричній лікарні, тобто пацієнт втрачає свідомість від побічних ефектів ліків; *snow* – випадково дати пацієнту занадто багато ліків/перемішати ліки, через що він переходить у змінений стан свідомості.

Наприклад: “*Just keep pushing. All right, suction. Code blue in E. R. Code blue in E. R. All right, let's go*” (GA).

Наступною групою одиниць є сленгові лексеми та фрази, що належать до назв **медичного обладнання**, а саме: *dishwasher* – стерилізаційний апарат; *donut of death, doughnut* – КТ-сканер; *duck* – портативний сечоприймач для прикутих до ліжка пацієнтів-чоловіків.

Наприклад: “*Make sure to load the surgical tools into the dishwasher, we need them squeaky clean for the next procedure*” (GA).

Назви **дій та процедур** медичного персоналу, які проводяться з пацієнтами, включають: *pan-man scan* – сканування всього тіла (наприклад, після автомобільної аварії); *cut and paste* – розрізати пацієнта, виявити, що шансів немає, і відразу зашити його (або майже відразу – іноді молоді хірурги деякий час практикуються в хірургічних техніках); *gutectomy* – значні операції на шлунково-кишковому тракті; також видалення абдомінального жиру (наприклад, ліпосакція); *hope'n'scope* – оглядова лапароскопія, під час якої лікар сподівається не виявити жодного захворювання (якщо тільки це не студент, в такому випадку він сподівається побачити щось цікаве); *beating off angels* – даремно робити серцево-легеневу реанімацію пацієнту, який не виживе.

Зауважимо, що у цій групі, як і в інших семантичних групах медичного сленгу, спостерігаємо використання евфемістичних одиниць, які «завуальовують» неприємні чи незручні процедури, наприклад: *bottle return* – видалення пляшки, що застрягла в анальному каналі.

Аналіз кінодискурсу допоміг виявити групу сленгових одиниць, що позначають *частини та органи тіла*, наприклад: *blue pipe* – вена; *red pipe* – артерія; *squash* – мозок; *stamp* – трансплантат шкіри.

У кінодискурсі трапляються сленгові одиниці, які не відносяться до жодної із зазначених семантичних груп, наприклад: DNI (скорочено від “do not intubate”) – не інтубувати, наприклад: “*I just lost her pulse. She's DNI. Why is she intubated? Help me fight to get her back*” (GA).

Дослідження англійського сленгу в кінодискурсі дозволяє виявити еволюцію значень наявних у нормативній мові лексичних одиниць через їхню аксіологічну (оцінну) трансформацію у медичний сленг за допомогою:

1. Переосмислення їжі та способів її приготування, серед яких фіксуємо:

а) нейтральні одиниці, наприклад: *coffee and a newspaper* – пацієнт страждає на закреп (тобто тривалий час сидить на унітазі з напоєм і літературою для читання); *deep fry* – кобальтова терапія (променева терапія);

б) пейоративні одиниці, які виражають зневажливе ставлення до медичного персоналу, пацієнтів, чи явищ: *burger* – обгорілий на сонці пацієнт з розкритими пухирями; *fruit salad* – група пацієнтів з інсультом, які не можуть самостійно про себе подбати; *sidewalk souffle* – самогубство через стрибок з висоти;

в) амеліоративні одиниці, які мають на меті покращити або поліпшити сприйняття чого-небудь, наприклад: *fish filet* – вагінальна інфекція з виділеннями та неприємним запахом.

2. Переосмислення рослин:

а) нейтральні одиниці, наприклад: *banana* – пацієнт з жовтяницею; *cabbage* – шунтування серця (від абревіації CABG (Coronary Artery Bypass Graft));

б) пейоративні одиниці: *ass grapes* – сильно тромбовані або защемлені гемороїдальні вузли; *cabbage and tomato ward* – палата для коматозних пацієнтів;

в) амеліоративні одиниці: *bobbing for apples* – вивільнення пацієнта з сильним запором за допомогою пальця.

3. Переосмислення тварин та птахів. Серед цих одиниць виокремлюємо одиниці з:

а) нейтральним значенням: *albatross* – хронічно хворий пацієнт, який залишатиметься з лікарем до смерті того чи іншого з них; *silver goose*, *silver stallion* – проктоскоп;

б) позитивною конотацією, тобто, амеліоративні одиниці: *cockroach factor* – теорія про здатність пацієнта пережити травму або серйозне лікування обернено пропорційна його внеску в суспільство;

в) негативною конотацією, тобто, пейоративні одиниці: *beached whale* – пацієнт з ожирінням, який не може нічого зробити для себе, окрім як лежати, махаючи руками та ногами; *three-toed sloth* – пацієнт зі зниженою дієздатністю, як правило, внаслідок тривалого алкоголізму.

4. Переосмислення кольору спостерігаємо у таких сленгових одиницях: *blue blower* – пацієнт з важким захворюванням легень; *code yellow* – нетримання сечі в екстрених випадках; *purple (code purple)* – коли парамедиків викликають до мертвого тіла; *purple plus* – викликаний забрати мертве тіло, яке почало розкладатися; *white lizard* – «коктейль» білого кольору, який дають при проблемах зі шлунком (*black lizard* – подібний «коктейль», але містить активоване вугілля).

5. Переосмислення артефактів:

а) нейтральні одиниці, наприклад: *toaster* – дефібрилятор;

б) пейоративні одиниці: *dirtball* – пацієнт, який потрапляє до відділення невідкладної допомоги брудним і з неприємним запахом;

в) амеліоративні одиниці: *coffin dodger* – пацієнт, що вижив всупереч очікуванням, або дуже стара людина.

6. Аксіологічні переосмислення персонажів актуалізуються у таких сленгових одиницях:

Smurf sign – пацієнт синій або синіє;

Humpty-dumpty doctor – фізіотерапевт або лікар-реабілітолог;

Go to Meet Joe Black/Consult Joe Black – померти;

Father Jack – (п'яний старий священник у фільмі «Отець Тед»), розгублений і літній пацієнт, який постійно кричить і намагається встати з ліжка.

7. Переосмислення власних імен представлені у таких двох одиницях:

Benny – пацієнт на пільгах (соціальні виплати);

Hasselhoff – пацієнт швидкої допомоги з дивним поясненням своєї травми (Девід Хассельхофф потрапив у дивний нещасний випадок під час гоління, коли вдарився головою об люстру; розбите скло розірвало 4 сухожилля та артерію в правій руці).

Отже, група одиниць, що належать до пейоративного сленгу – це терміни, які містять негативні конотації або вживаються в зневажливій формі. Вони часто відображають упереджене ставлення або неповагу до певних пацієнтів, медичних станів або медичних працівників. Наприклад, такі терміни, як *dump* – пацієнт, який, здається, нікому не потрібен (або якого переводять в іншу лікарню) чи *gatekeeper* – лікар загальної практики, роль якого полягає в тому, щоб утримувати витрати на низькому рівні, дозволяючи лише певній кількості пацієнтів звертатися до спеціалістів, є неповажними і нетактовними по відношенню до пацієнтів або медичних спеціальностей.

Амеліорацію (евфемізацію) спостерігаємо у багатьох сленгових одиницях, серед яких, наприклад, одиниці, що вуалюють тему смерті: *departure lounge* – відділення для людей похилого віку; *God's waiting room* – відділення інтенсивної терапії та/або геріатричне відділення; *celestial transfer* – померти; *T-sign* – кількість недоторканих чашок холодного чаю біля ліжка померлого пацієнта. Використовується як індикатор приблизного часу смерті (тобто пацієнт помер, але ніхто не помітив).

2.2. Структурні моделі медичного сленгу в кінодискурсі

Сленг формує динамічну систему, що постійно розвивається та характеризується різноманітністю та неоднорідністю. Поповнення медичного сленгу відбувається через внутрішні ресурси мовної системи, такі як словотворчі процеси та переосмислення вже існуючих значень (вторинна номінація). Ці внутрішні механізми мови вивчає словотвір, включаючи різні засоби словотворення, такі як фонологічні, семантичні, морфологічні та інші.

В межах *фонологічних способів словотворення*, оноματοпея представляє собою використання звукового уподібнення або імітації звуків у мові. Це означає, що сленгові одиниці утворюються таким чином, щоб вони звучали подібно до звуків, які вони описують. Ономатопеїчна лексика часто пов'язана з істотами, предметами або джерелами звуку, наприклад: *cisckoо* (CCU) – кардіологічне відділення.

Іншим способом формування сленгових висловів є використання подвоєнь в поєднанні зі звукослідуванням, яке відоме як редуплікація. Цей метод словотворення, відомий ще з найдавніших часів, полягає у створенні нових слів шляхом подвоєння основи слова, яка може залишатися в своєму первісному вигляді або зазнавати змін, наприклад: *loop-the-loop* – ефективна хірургічна реорганізація кишечника, *tootoo-mover* – велике сине простирадло, яке використовується для переміщення пацієнтів з ожирінням.

Семантичні способи словотворення включають в себе такі методи, які впливають на значення вже існуючих слів, а не на їхню звукову форму. Сюди відносяться такі явища, як розширення та звуження значення слів, метонімія і метафора, синонімія, антонімія, запозичення з інших мов та інші [Бондаренко, с. 85–90].

Семантичні зміни всередині слова часто виникають через розвиток нових значень слова внаслідок перенесення назви з одного предмета на інший за їхньою подібністю або за наявністю стійких зв'язків між ними (тобто за суміжністю). Цей спосіб розвитку значень тісно пов'язаний з

семантичним оновленням слова в цілому, а також може включати розширення або звуження значення слова [Капітула].

Метафоричний перенос – це використання вторинних найменувань для предметів, які виникають внаслідок подібності виконуваних ними функцій або характеристик. У формуванні медичного сленгу це означає перенесення значення слів з літературної мови на терміни, що вживаються в медичному середовищі, що робить їх виразними та специфічними для цієї групи людей, але може бути малозрозумілим для інших, наприклад: *sweet milk/ mother's milk* – пропофол (медикамент); відсилання до його молочного вигляду та знеболювального ефекту, наприклад: “*Yeah. Her pressure had dropped down a bit, like, within the last hour, but now it's back up. Sweet milk. She's on propofol. Uh, actually – She's on morphine and versed*” (GA).

Як джерело метафоризації, творці медичного сленгу використовують лексеми (переважно іменники, рідше – дієслова та іменники прикметники) практично всіх семантичних сфер лексико-семантичної системи мови: природні об'єкти, їхні фізичні характеристики та стани; рослинний світ; тваринний світ; артефакти; людина як біологічний вид; просторові характеристики об'єктів; людина як особистість, психіка; релігія та містика, наприклад: *white mice* – тампони; *Angel lust* – труп чоловіка з ерекцією.

Наприклад: “*All right, grab his shoulders. On three. Ready? One, two, three. Angel lust. - Does that happen a lot? - A fair amount. You can be dead, but you're never really dead*” (GA).

Метонімія є одним з ключових образних механізмів утворення сленгу у кінодискурсі. У сучасній лінгвістиці поняття метонімії трактується по-різному. Деякі дослідники визначають метонімію як перенесення назви за суміжністю понять. Інші розглядають її значно ширше, описуючи як заміну однієї назви предмета іншою через відношення, що існує між двома поняттями. Наприклад: *basement admission* – в кінцевому підсумку пацієнт опиниться в лікарняному морзі (розташованому в підвалі лікарні).

Друге визначення дозволяє включити до цього лексичного явища різноманітні випадки заміни одного поняття іншим: заміну причини наслідком, заміну цілого частиною, або коли конкретне поняття заміщує абстрактне [Єфімов, с. 38], наприклад: Наприклад, *pale face* – дитина з лейкемією/тяжкою формою анемії.

В обох випадках метонімія виявляється потужним інструментом у формуванні сленгу та сприяє створенню багатогранних та емоційно насичених виразів, наприклад: *knife-happy* – надто активний хірург: “*Surgeons are all messed up. We’re butchers, messed up knife happy butchers. We cut people up, we move on. Patients die on our watch, we move on. We cause trauma, we suffer trauma. We don’t have time to worry about all the blood and death and crap it really makes us feel*” (GA).

Антономазія – це троп, що відноситься до метонімії, в якому власна назва замінюється описовим або широко відомим ім'ям з літератури, історії тощо, що стає загальною назвою особи або предмета з рисами носія цього імені, наближаючи його до перифрази, наприклад: *fighting Darwin* – пацієнти, які відмовляються від необхідного лікування через впертість або дурість.

Ці образні механізми допомагають створювати багатий, виразний та емоційно насичений медичний сленг, що сприяє кращому розумінню та спілкуванню у медичному середовищі.

Крім словотворення, одиниці сленгу утворюються в результаті процесу фразоутворення: в результаті з'єднання двох слів виходить фразеологічна одиниця – поєднання лексем, семантичне значення яких повністю або частково переосмислено: *bury the hatchet* – випадково залишити хірургічний інструмент всередині пацієнта.

Морфологічний спосіб словотворення є одним з найбільш поширених у англійському сленгу. Він включає різні морфологічні механізми, такі як словоскладання, метатеза (дзеркальне відображення слова (“back slang”), римування, так званій “medical Greek”), афіксація, скорочення, аббревіація, блендинг, гендіадіс, голофразис тощо.

Словоскладання – це спосіб словотворення, який полягає у поєднанні двох або більше основ, щоб утворити складнішу структуру, відому як складне слово. Словоскладання є тісно пов'язаним з граматиною, лексикою та іншими способами словотворення. Воно є одним з найдавніших та продуктивних способів словотворення, який і зараз активно використовується, зокрема для створення медичного сленгу, наприклад: *blamestorming* – перекидання провини за помилки, як правило, на будь-якого чергового або найнижчого медичного працівника, який потрапляє в поле зору; *dirtball* – пацієнт, який потрапляє до відділення невідкладної допомоги брудним і з неприємним запахом.

Метатеза – це процес перестановки звуків або складів у слові. Зазвичай це відбувається на основі асиміляції та дисиміляції, особливо при запозиченні слова з однієї мови до іншої [Мартос]. Однак метатеза може спостерігатися на різних соціальних рівнях однієї мови, коли загальноживане слово в літературній мові зазнає змін у сленгу. Наприклад, в англійському сленгу метатезу можна помітити у формі «дзеркального відображення слова», відомої як «зворотний сленг», наприклад: *OBECALP* (від “*placebo*”) – плацебо (пояснюється тим, що пацієнти не розуміють, що це слово «плацебо» навпаки).

Римований медичний сленг, подібно до традиційного римованого сленгу, передбачає заміну медичних термінів фразами, які римуються з ними або мають схоже звучання. Ця форма сленгу часто використовується з гумором або як мнемонічний засіб серед медичних працівників для запам'ятовування складних термінів чи станів. Римований медичний сленг може додати елемент креативності та атмосфери товарищкості в медичному середовищі, але важливо забезпечити чіткість і взаєморозуміння між усіма членами команди, наприклад: *stream team* – відділення урології.

“Medical Greek” – трансформація відбувається через метатезу, процес, при якому звуки або склади в слові переставляються місцями, наприклад:

unclear medicine замість *nuclear medicine* – ядерна (радіоактивна) медицина; *Gredical Meek* замість *Medical Greek* – розмовна мова медичного персоналу.

Гендіадіс – це нетрадиційний спосіб словотворення, який часто розглядається як варіант складання слів, подібно до римованого складання, де два компоненти поєднуються, при чому другий компонент сприймається як відгомін першого [Нюхін, с. 38–40]. Цей тип словотворення часто межує з фонологічним, оскільки в основі лежить фонетичне римування. Наприклад: *peek and shriek* – відкрити пацієнта хірургічним шляхом, виявити невиліковну хворобу і відразу ж закрити операційний розріз.

Афіксація – це процес створення нових слів шляхом додавання афікса до різних типів основ. Зазвичай це включає приєднання префіксів або суфіксів до основи слова. Наприклад, для іменників найбільш поширеним є утворення слів шляхом додавання суфіксів. Найпоширенішим суфіксом який виражає значення активно дійової особи є суфікс *-er*: *blue bloater*, *bungee jumper*, *code surfer*, *drooler*, наприклад: “*Clinically these patients present as ‘blue bloaters’*” (GA).

Для утворення іменників у сфері медичного сленгу досить широко використовується суфікс *-ie*, що має відтінок фамільярності, іноді зневаги: *boogie*, *buzzer junkie*, *fonzie*, *trauma twinkie*.

Також поширені афіксоїди, наприклад:

a) “-tomy”: *drinectomy* – відлучення п'яного від банки з пивом (виконується у відділенні швидкої допомоги); *fascinectomy* – тривала, але захоплююча процедура; *foreverectomy* – хірургічна процедура, яка триває дуже довго; *parentectomy* – усунення батьків як ефективний спосіб вирішення проблем дитини.

b) “-itis”: *incarceritis* – сумнівне погіршення самопочуття під час арешту або в суді; *jailitis* – сумнівне захворювання під час перебування під вартою або у камері в'язниці.

Скорочення, такі як аббревіатури, акроніми, усічення, злиття та блендинг, відображають тенденцію до раціоналізації та економії мовних

зусиль. Це проявляється у створенні та використанні усічень у мові. У кінодискурсі, зустрічаємо такі різновиди.

Усічення будь-якої частини слова:

а) із збереження початку слова: *appy* (від “appendicitis patient”) – людина з підозрою на апендицит; *dement* (від “dementia patient”) – пацієнт з хворобою Альцгеймера; *choly / chole* (від “cholecystectomy patient”) – пацієнт з холециститом (запаленням жовчного міхура) або пацієнт з холецистектомією; *sock doc* – уролог.

б) із збереження закінчення слова: *betty* (від “diabetes”) – пацієнт з цукровим діабетом.

Важливо відзначити скорочення, де одна цифра або одна літера замінює ціле слово: Ні 5 (HIV positive) (“V” – римська цифра 5) ВІЛ-інфікований.

Аналіз фактологічного матеріалу виявляє використання блендингу для створення медичного сленгу, що є механізмом мовної гри, який створює комічний ефект шляхом переосмислення структури слова або графічної форми засобом поєднання лексичних одиниць. У процесі блендингу використовуються різні способи нестандартного словотворення, наприклад:

- *gerifix* (geriatric + fix) – набір антибіотиків широкого спектру дії, діуретиків та бронхолітиків, які призначають літнім пацієнтам, що потрапляють до лікарень у зимовий період;
- *amphoterrible* (Amphotericin B + terrible) – Амфотерицин В, протигрибковий препарат з токсичними побічними ефектами;
- *horrendoectomy* (horrendous + ectomy) – довгі та болючі процедури.

У сучасному англійському сленгу широко використовуються різноманітні аббревіатури. Перша за кількістю є група аббревіатур, які утворюються зі скорочених перших слів словосполучень. Цей спосіб утворення є досить результативним у формуванні медичного сленгу.

Використання скорочень дозволяє економити час медичного персоналу й сприяє швидкому розумінню та запам'ятовуванню інформації, наприклад:

- *CTD* (Circling the Drain, Close To Death) – при смерті;
- *BWCO* (Baby Won't Come Out) – потрібен кесарів розтин;
- *GDA* (Gonna die anyway) – все одно помре;
- *WWI* (Walking while intoxicated) – ходити в стані алкогольного сп'яніння (і падати).

Наприклад: “*MVC. GCS nine. Intubated in the field*” (*GA*).

Акронім – це утворення слова з початкових літер слів у фразі або виразі, яке в кінцевому вигляді вимовляється як слово або іноді навіть має вигляд самого слова. Наприклад:

- *CHAOS* (скорочено від Chronic Hurts All Over Syndrome) – синдром хронічного болю по всьому тілу;
- *FORD* (скорочено від Found On Road Dead) – знайдений на дорозі мертвим;
- *HOPEFUL* (скорочено від Hard-up Old Person Expecting Full Useful Life) – люди похилого віку, які перебувають у скрутному становищі та очікують на продовження повноцінного життя) (тобто такі пацієнти, які не є пріоритетом для більшості лікарень);
- *VIP* (скорочено від Very intoxicated person) – людина в стані сильного алкогольного сп'яніння
- *VOMIT* (скорочено від Victim Of Modern Imaging Technology) – жертва сучасних технологій діагностики (тобто спробуйте лікувати пацієнта, а не звіт з радіології; особливо це стосується інвазивних процедур, які дають хибнопозитивні результати).

Окремо виділяємо сленгові одиниці, які поєднують два способи утворення – метафоризацію та аббревіацію, а саме:

- *Vitamin H* (від Haldol, Heroin) – галдол; у випадку з наркозалежним це означає героїн;
- *Vitamin K* (від Ketamine) – кетамін;
- *Vitamin L* (від Lasix, Levaquin) – Лазикс, Леваквін або інший відомий препарат, що починається на літеру L;
- *Vitamin M* (від Morphine) – морфій;
- *Vitamin P* (від “peeing” або “Prozac”) – Лазикс (сечогінний засіб), який дають для стимуляції сечовипускання у післяопераційних пацієнтів; може також означати Прозак;
- *Vitamin V* (від Valium, Viagra) – Діазепам або будь-який внутрішньовенний седативний засіб; у загальній практиці – віагра;
- *Vitamin Z* (від Zosyn or Zoloft) – Зосин чи Золофт (антидепресанти).

Голофразис є ще одним ефективним прийомом утворення складних англомовних сленгових виразів. Це винятковий тип словотворення, коли фраза перетворюється на одне слово, набуваючи нового значення [Гольцова, с. 40]. Використання таких голофразисів у кінодискурсі постійно зростає. Це пояснюється різноманітними лінгвістичними та екстралінгвістичними причинами, такими як потреба розширення медичної сфери новими виразами та бажання більш точно та лаконічно передати певні поняття, стани та почуття, які можуть бути важко виразити конкретними словами, наприклад: *Radio-I-suppose-otope* – візуалізаційна речовина, що використовується в ядерній (радіоактивній) медицині.

Цей метод дозволяє комбінувати різні слова та фрази для створення нових виразів з унікальним значенням або емоційним відтінком. Наприклад, Eiffel Syndrome (від виразу “I fell on it”) універсальне пояснення пацієнта зі стороннім предметом у прямій кишці: “*They all suffer from what he terms Eiffel syndrome – I fell, doctor!*” (GA)

Таким чином, різноманітні методи словотворення сприяють формуванню структурних моделей медичного сленгу в кінодискурсі, що відображається у багатшаровості та креативності цієї лексичної системи.

Висновок до Розділу 2

Дослідження медичного сленгу в кінодискурсі дозволило зрозуміти різноманітні семантичні аспекти його використання. Однією з ключових семантичних груп є терміни, що позначають пацієнтів загалом, відображають їхній стан здоров'я, діагноз, психологічний чи психічний стан. Другою за чисельністю групою є терміни, що стосуються медичного персоналу, які можуть мати як нейтральний, так і зневажливий відтінок. Також спостерігається використання евфемізмів для опису неприємних або складних моментів. Дослідження також виявило групу термінів, що описують хвороби та стани пацієнта, з використанням евфемістичних одиниць для полегшення сприйняття цих термінів. У кінодискурсі також присутні сленгові одиниці, що стосуються медичного обладнання та процедур. Аналіз показав, що деякі сленгові одиниці мають виражену пейоративну спрямованість і можуть виражати неповагу до пацієнтів або медичних працівників. Однак багато з них також використовуються з метою амеліорації або евфемізації, щоб завуалювати неприємні чи незручні для згадування явища. Відмітною ознакою медичного сленгу є те, що багато сленгізмів покликані пом'якшити висловлювання, зробити його менш конкретним, таким, що менше травмує психіку, тобто виконують евфемістичну функцію.

Сленг у мові медицини є продуктом вторинної номінації, і, на відміну від терміносистеми, що прагне об'єктивності та стандартизації в номінації, сленг є суб'єктивним мовним відображенням об'єктів номінації та часто

містить їхні оціночні характеристики. Медичний сленг лексично нестабільний, він постійно змінюється, він не має чітких професійних і соціальних меж використання.

Вивчення структурних моделей медичного сленгу в кінодискурсі виявляє динамічну природу цієї системи, яка постійно еволюціонує та відрізняється різноманітністю та гетерогенністю. Поповнення медичного сленгу відбувається завдяки внутрішнім ресурсам мовної системи, таким як процеси словотворення та переосмислення існуючих значень (вторинна номінація). Ці внутрішні механізми мови вивчає словотвір, що включає різні засоби словотворення, такі як фонологічні, семантичні, морфологічні та інші.

У фонологічних методах словотворення, ономаіопея використовує звукове наслідування або імітацію звуків у мові. Таким чином, сленгові одиниці формуються так, що вони звучать подібно до звуків, які вони описують. Ономаіопеїчна лексика часто пов'язана з істотами, предметами або джерелами звуку.

Семантичні методи словотворення впливають на значення існуючих слів, а не на їхню звукову форму. Вони включають розширення та звуження значень, метонімію, метафору, синонімію, антонімію, запозичення з інших мов та інші явища. Метафоричний перенос, наприклад, полягає в застосуванні вторинних найменувань для предметів, що виникають через схожість функцій або характеристик. У медичному сленгу це може означати перенесення значень з літературної мови на терміни, що використовуються у медичному контексті.

Метонімія, що полягає в заміні назви предмета іншою через відношення між двома поняттями, є ключовим механізмом утворення медичного сленгу. Антономазія, яка передбачає заміну власної назви описовим або широко відомим ім'ям, також зустрічається у кінодискурсі.

Морфологічний спосіб словотворення широко поширений у процесі створення медичного сленгу та включає словоскладання, метатезу,

римування, афіксацію, скорочення, аббревіацію, блендинг, гендіаліс, голофразис та інші механізми.

Використання аббревіатур та акронімів є загальною практикою у медичному сленгу, а голофразис виступає як ефективний засіб утворення складних виразів. Водночас, аналіз фактологічного матеріалу виявляє використання блендингу для створення медичного сленгу, що є механізмом мовної гри.

РОЗДІЛ 3

ВІДТВОРЕННЯ МЕДИЧНОГО СЛЕНГУ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ АНГЛОМОВНОГО КІНОДИСКУРСУ

3.1. Способи еквівалентного відтворення українською мовою медичного сленгу в перекладах текстів англomовного кінодискурсу

Сленгові слова та фрази належать до культурно-специфічних понять, які часто представляють ідеї, абсолютно незнайомі в цільовій культурі. Ці поняття можуть охоплювати різні аспекти матеріальної або соціальної сфери. Переклад таких одиниць становить значний виклик для перекладачів, особливо в контексті перекладу кінодискурсу, де існують додаткові обмеження. Численні науковці присвятили свої дослідження класифікації культурно-специфічних понять та визначенню ефективних стратегій перекладу. Однак завдання стає ще складнішим, коли йдеться про переклад сленгу, оскільки сленг тісно пов'язаний з культурою. Переклад сленгу вимагає ретельного врахування особливостей як вихідної мови (ВМ), так і мови перекладу (ПМ), щоб забезпечити адекватний і культурно прийнятний переклад.

У нашому дослідженні ми зосереджуємося на прийомах або стратегіях, запропонованих Пітером Ньюмарком у його праці 1988 року [Newmark]. Типологія Ньюмарка охоплює п'ятнадцять стратегій, які можна використовувати для перекладу сленгу. У нашому дослідженні були виявлені нижченаведені стратегії перекладу:

1) Трансференція (транскодування): Ця стратегія передбачає перенесення слова з мови оригіналу безпосередньо в текст мовою перекладу. Вона може включати транскрипцію, тобто передачу звуків слова ВМ за допомогою символів ПМ. Використання переносу спостерігається в наступному прикладі:

You don't think I know that? Somebody page cardio. (GA: URL). – Думаєш, я не знаю. Викличте кардіо.

В англійському оригіналі, на позначення певного спеціаліста вживається слово «cardio». В українському перекладі використано слово «кардіо», що є прямою передачею англійського слова українською мовою. Така передача зберігає оригінальне значення і дозволяє уникнути необхідності перекладу або адаптації.

2) **Натуралізація:** ця стратегія передбачає адаптацію слова ВМ до стандартної вимови та морфології мови перекладу. Іншими словами, слово модифікується відповідно до типового способу вимови та структурування слів у мові перекладу. Ньюмарк [Newmark, с. 82] вважає, що натуралізація полягає в тому, щоб слово вихідної мови звучало і виглядало більш природно в контексті мови перекладу. Наприклад:

So find the gas passer, have him premedicate the patient, then bring me the latest pictures on him (GN: URL). – Тож знайдіть анестезіолога, нехай він зробить пацієнтові премедикацію, а потім принесіть мені його свіжі знімки.

У наведеному прикладі переклад сленгу можна спостерігати в діалозі між персонажами. Оригінальне англійське речення містить слово «premedicate». В українському перекладі його передано як «премедикація», що є натуралізацією оригінального виразу.

3) **Культурний еквівалент:** ця стратегія передбачає заміну культурно обумовленого слова в мові оригіналу відповідним словом або терміном у мові перекладу, що має схоже культурне смислове навантаження. Однак Ньюмарк [Newmark, с. 83] визнає, що пошук точних і влучних культурних еквівалентів може бути складним завданням, оскільки, наприклад, відтінки та конотації слів можуть не збігатися в різних мовах і культурах:

Surprise, surprise. Marcus Welby was wrong (H: URL). – Результати тесту. хто б міг подумати? Наш доктор Айболіт помилявся.

Маркус Веблі (Marcus Welby) є головним персонажем американського телевізійного серіалу “Marcus Welby, M.D.”, який виходив в ефір з 1969 по

1976 рік. Це медичний драматичний серіал, який розповідав про щоденну роботу та життя лікаря загальної практики, доктора Веблі, та його молодшого колеги, доктора Стіва Кайлі. Серіал став важливою частиною американської поп-культури завдяки своїм зображенням співчутливого та турботливого лікаря, який завжди був готовий допомогти своїм пацієнтам, часто вирішуючи не тільки медичні, але й особисті проблеми. Доктор Айболіт — це вигаданий персонаж. Він є головним героєм однойменної дитячої казки, вперше опублікованої в 1929 році. Доктор Айболіт зображений як доброзичливий і самовідданий лікар, який допомагає хворим і пораненим тваринам, часто здійснюючи героїчні вчинки. У українській лінгвокультурі цей персонаж набув популярності завдяки перекладам і адаптаціям творів Чуковського українською мовою, а також численним театральним постановкам, мультфільмам і радіопередачам. Доктор Айболіт став символом доброти, милосердя та самовідданості в допомозі тим, хто потребує медичної допомоги.

Як бачимо, український переклад має на меті передати подібне культурне значення до англійської сленгової фрази. Однак варто зазначити, що культурні еквіваленти не завжди збігаються в різних мовах, і можуть існувати незначні відмінності в нюансах або конотаціях. Завдання перекладача полягає в тому, щоб вибрати слова або фрази в мові перекладу, які найкраще передають культурне значення, враховуючи при цьому обмеження та відмінності між мовами оригіналу та перекладу. Загалом, цей переклад демонструє використання стратегії культурного еквіваленту, спрямованої на передачу того ж культурного значення мовою перекладу з урахуванням специфічного культурного контексту української мови.

4) Функціональний еквівалент: така стратегія ґрунтується на використанні в перекладі культурно-нейтрального слова. Замість того, щоб шукати прямий культурний еквівалент у мові перекладу, обирається слово, яке передає те саме функціональне значення без специфічних культурних асоціацій. Ньюмарк [Newmark, с. 83] припускає, що такий підхід може

допомогти забезпечити більш універсально зрозумілий переклад, який виходить за межі культурних границь. Наприклад:

Dr. Hunt! Brooks is crashing (GA: URL). – Доктор Хант! Брукс помирає..

У наведеному прикладі при перекладі сленгу було застосовано стратегію функціонального еквівалента. Оригінальне англійське речення містить сленговий термін «crash», який використовується для позначення раптового і сильного погіршення стану пацієнта, що часто призводить до ситуації, небезпечної для життя. В українському перекладі сленговий термін відтворено як «помирає». Замість прямого перекладу сленгового терміну перекладач обрав культурно-нейтральний вираз, який передає те саме функціональне значення, не спираючись на специфічні культурні асоціації. Такий підхід гарантує, що переклад є більш універсальним і зрозумілим для читачів, які можуть бути не знайомі зі сленговим терміном, використаним у мові оригіналу.

5) Описовий еквівалент: цей метод передбачає докладне пояснення або опис значення культурно зумовленого терміна за допомогою кількох слів у мові перекладу. Замість спроби прямого перекладу одним словом, перекладач розширює поняття і виражає його значення за допомогою описової фрази або речення. Такий підхід дає змогу отримати вичерпне розуміння терміна в цільовій культурі [Newmark, p. 83]. Цей метод можна проілюструвати на наступному прикладі:

Multiple G. S.Ws to the chest. B.P. 90 over 60. Pulse in the 120s. He's on something. (GA: URL) – Множинні вогнепальні поранення грудної клітини. Тиск 90 на 60. Пульс 120.

У наведеному вище прикладі для перекладу сленгу використано стратегію описової еквівалентності. Оригінальне англійське речення містить сленговий термін «G. S.W.». Замість спроби дослівного перекладу, перекладач пропонує описове пояснення поняття за допомогою декількох слів. В українському перекладі для передачі значення аббревіатури

використано словосполучення «множинні вогнепальні поранення». Розширюючи поняття, переклад пропонує глибше розуміння його значення в цільовій культурі. Використовуючи описовий еквівалент, перекладач забезпечує ефективну передачу значення та конотацій сленгового терміну цільовій аудиторії. Такий підхід дозволяє зробити переклад більш точним і культурно відповідним, враховуючи специфічний лінгвістичний і культурний контекст мови перекладу.

б) Компонентний аналіз: ця стратегія передбачає порівняння слова в мові оригіналу зі словом у мові перекладу, яке має схоже значення, але не є точним еквівалентом один до одного. Такий метод передбачає демонстрацію спільних компонентів значення слів, а також їхніх відмінних компонентів. Розбиваючи семантичні компоненти обох слів, перекладач може підкреслити схожість і відмінність у значенні між ними. Цей підхід допомагає передати задумане значення, враховуючи при цьому нюанси та культурні відмінності між мовами. Ньюмарк [Newmark, с. 114] наголошує на важливості аналізу компонентів слів для полегшення точного перекладу. Наприклад:

It's terrible. They're trying to get my sister to sign papers authorizing permission to take me off of life support. (JLH: URL) Девіде, це жахливо. Вони намагаються змусити мою сестру підписати дозвіл на відключення мене від апарату життєзабезпечення.

Шляхом розкладання на складові перекладач обирає слово «життєзабезпечення», яке несе в собі значення «life support». Хоча цей вибір не є точним еквівалентом, він передає загальне значення та конотації оригінального терміну. Завдяки компонентному аналізу переклад передає задумане значення, враховуючи лінгвістичні та культурні відмінності між мовою оригіналу та мовою перекладу. Він демонструє схожість і відмінність в семантичних компонентах слів, що дозволяє точно передати сленговий термін мовою перекладу. Ця стратегія допомагає подолати розрив між мовами та гарантує, що переклад ефективно передає задумане повідомлення.

7) Синонімія: така стратегія передбачає використання майже еквівалентного слова або словосполучення в мові перекладу, яке передає схоже значення з терміном мови оригіналу. Хоча термін мови перекладу може не бути точним еквівалентом, він слугує для передачі схожого поняття або ідеї. Ньюмарк [Newmark, с. 84] вважає, що за такого підходу основна увага приділяється економії, а не абсолютній точності. Перекладач обирає синонім, який передає суть терміна ІМ, враховуючи, наприклад, практичність відтворення задуманого значення в умовах обмежених можливостей перекладу:

Oh, great. Now you're gonna become a bed potato. (JLH: URL) Просто чудово. Тепер ти перетворишся на овоч.

У запропонованому перекладі лексему «овоч» використано для передачі сленгової одиниці «bed potato». Хоча це не є точним еквівалентом, такий вибір передає суть оригінального терміну. Цей синонім передає інтенсивність, пов'язану з оригінальним сленговим терміном, навіть якщо точні слова, що використовуються, можуть відрізнятися.

Стратегія синонімії фокусується на пошуку практичної та економної альтернативи, яка передає задумане значення, а не на прагненні до абсолютної точності. Підбираючи майже еквівалентну фразу, перекладач намагається передати в перекладі схоже поняття або ідею. Такий підхід дозволяє ефективно передати сленговий термін цільовою мовою, враховуючи лінгвістичні та культурні варіації.

8) Перестановки або транспозиції: Ця стратегія передбачає внесення граматичних змін з мови оригіналу в мову перекладу [Newmark, с. 86]. Вона включає різні типи зсувів, такі як заміна однини на множину, пристосування структур ВМ, які не існують в ПМ, заміна дієслова ВМ іменником ПМ або трансформація іменникової групи ВМ в іменник ПМ та інші. Наприклад:

So Bailey closed because his vitals tanked, or because Catherine Avery was in the gallery screaming? (GA: URL). – Бейлі його зашила через падіння показників, чи через крики Кетрін Ейвері на галереї?

У наведеному прикладі ми спостерігаємо заміну дієслова “tank” іменниковою групою у цільовій мові. Ці зсуви необхідні для забезпечення граматичної точності та узгодженості перекладу, оскільки певні граматичні структури або форми можуть відрізнятися в різних мовах. Застосовуючи заміни або транспозиції, перекладач пристосовує вираз ВМ до граматичних норм ПМ, зберігаючи при цьому зміст перекладу.

9) Модуляція: ця стратегія використовується, коли перекладач коригує зміст оригінального тексту відповідно до культурних і мовних норм мови перекладу. Вона передбачає, що ВМ і ПМ можуть мати різні уявлення про світ або культурні рамки, що може призвести до варіацій у способах передачі повідомлення. За допомогою модуляції перекладач забезпечує вірність повідомлення оригінальному задуму та відповідність нормам і очікуванням аудиторії мови перекладу. Цей процес може включати адаптацію виразів, перефразування речень або зміну загального тону чи стилю тексту відповідно до культурних та мовних традицій цільової аудиторії. Модуляція уможливорює ефективну передачу та розуміння повідомлення в контексті ПМ [Newmark, с. 88]. Наступний приклад демонструє використання модуляції:

OK, fine, I was wasted. (JLH: URL) Ну добре, я був в дупель п'яний.

У цьому випадку перекладач коригує структуру речення та вибір слів, щоб передати задумане значення, використовуючи при цьому відповідну та зрозумілу для аудиторії ПТ лексику. Використовуючи модуляцію, переклад забезпечує ефективну комунікацію та розуміння повідомлення в контексті мови перекладу. Він визнає та враховує відмінності в культурних та мовних перспективах, дозволяючи перекладеному тексту знаходити відгук у цільовій аудиторії, зберігаючи при цьому первинний зміст сленгової одиниці «wasted».

10) Компенсація, як перекладацька стратегія, полягає в тому, що втрата або відсутність змісту в одній частині речення компенсується в іншій частині. Коли перекладач стикається з проблемою перекладу певної фрази або виразу, який не має прямого еквівалента в мові перекладу, він

намагається збалансувати значення, вводючи компенсаційні елементи в іншій частині речення. Ця стратегія спрямована на те, щоб зберегти загальну зв'язність і передати зміст оригінального тексту, навіть якщо в перекладі деякі елементи доведеться перефразувати або переставити місцями. Застосовуючи компенсацію, перекладач досягає того, щоб зміст тексту оригіналу був адекватно переданий мовою перекладу, попри притаманні йому відмінності в лінгвістичних структурах або лексиці [Newmark, с. 90]. Цю стратегію можна проілюструвати на прикладі наступних контекстів ВМ та ПМ:

What's her status? Greenly? Complete squash rot. She's a total Gomer. It's brain death (Coma: URL). – Як її стан? Грінлі? Повна відключка. Глуха стіна. Мозок загинув.

У наведеному прикладі перекладацька стратегія компенсації використовується для подолання проблеми перекладу словосполучень «squash rot» та «a total Gomer», які не мають прямого еквівалента в мові перекладу (українській мові). Перекладач компенсує відсутність специфічної фрази, вводючи звороти, які передають схоже значення і відображають суть оригінального виразу, щоб компенсувати брак змісту. Стратегія компенсації забезпечує збереження в перекладі загальної зв'язності та змісту тексту оригіналу.

11) Перефразування: у цьому підході значення сленгового терміна роз'яснюється більш детально, ніж у стратегії описового еквівалента [Newmark, с. 91]. Замість того, щоб просто подати коротке пояснення, ця процедура має на меті запропонувати повніше та глибше розуміння сленгової фрази, наприклад:

- All right, Brett. - I'll scrub up (JLH: URL) – Добре, Бретте. - Піду помію руки.

Перекладач заглиблюється в нюанси, конотації та культурний контекст, пов'язаний з терміном. За допомогою детальнішого пояснення перекладач

досягає того, що читач або аудиторія розуміє повний зміст і значення сленгової одиниці, виходячи за межі простого опису.

Використовуючи цю стратегію, перекладач наводить більш розгорнуте пояснення, розкриваючи зміст конкретних дій лікаря. Таке перефразоване пояснення демонструє використання перекладачем більш комплексного підходу до роз'яснення значення культурно зумовленого терміну, що дозволяє читачеві глибше зрозуміти текстові нюанси кінодискурсу та контекст оригіналу.

12) У перекладі скорочення та розширення – це прийоми, що використовуються для зменшення обсягу та деталізації перекладу порівняно з текстом оригіналу. Ці стратегії часто застосовуються для досягнення природності, ясності або точності перекладу, особливо коли йдеться про сленг, ідіоматичні вирази або культурно-специфічні терміни.

Скорочення (редукція) передбачає скорочення вихідного тексту мовою перекладу. Цей процес може включати вилучення певних елементів, які є надлишковими або неявними в контексті, або зменшення рівня деталізації відповідно до культурних норм чи мовних обмежень мови перекладу, наприклад:

Code gray! (H: URL). – ЧП!

Розширення є протилежним до скорочення і передбачає додавання нових слів або деталей до тексту перекладу, щоб передати той самий зміст, що й у вихідному тексті. Це часто необхідно при перекладі одиниць сленгу, які не мають прямих еквівалентів у мові перекладу, наприклад:

Hba1c looks fine (H: URL). – Рівень глікованого гемоглобіну в нормі.

13) При перекладі використовуються примітки, доповнення та глосарії, які надають додатковий контекст або роз'яснюють аспекти вихідного тексту, які можуть бути незрозумілими цільовій аудиторії. Ці прийоми особливо ефективні, коли йдеться про відмінності між культурами, технічні деталі або незвичні мовні звороти, наприклад:

If you prefer private to group, we can do that, maybe try some SSRIs. If you think nothing's working, you can always go back to your schemes. (H: URL). – Може, спробувати СИЗЗС. [селективні інгібітори зворотного захвату серотоніна, антидепресанти] Якщо здасться, що ніщо не допомагає, завжди можна повернутися до інтриг.

14) Перекладацькі позначки – це тимчасові терміни, що використовуються для позначення нових або незнайомих організаційних понять, особливо коли йдеться про спеціалізовану термінологію або нові галузі. Ці позначення допомагають представити та визначити нові поняття цільовою мовою до того, як буде створено офіційний або загальноприйнятий термін.

В англійському медичному сленгу «code brown» зазвичай означає екстрену ситуацію, пов'язану з випорожненням кишечника пацієнта, що потребує негайної допомоги або очищення. Цей термін є неформальним і використовується в медичному середовищі для швидкого інформування про необхідність дій:

We've got a code brown in room 305. Someone needs to get over there ASAP (JLH: URL) – У нас “код коричневий” у кімнаті 305. Хтось має терміново піти туди.

Це позначення використовується тимчасово і вказує на те, що термін ще не є усталеною частиною медичної термінології в українській мові. Це дозволяє медичним працівникам ефективно передавати ситуацію в очікуванні більш стандартизованого терміна. Використання «код коричневий» дає змогу обговорювати концепцію без необхідності щоразу детально описувати її, а також може бути переглянуте на основі подальшої стандартизації.

15) Поєднання стратегій: у техніці парних стратегій перекладач поєднує дві різні перекладацькі процедури, щоб відтворити зміст вихідного тексту. Використовуючи комбінацію стратегій, перекладач прагне передати нюанси та складнощі змісту оригіналу мовою перекладу. Такий підхід

дозволяє більш повно і точно представити вихідний текст, враховуючи як лінгвістичні, так і культурні особливості. Використання парних стратегій допомагає забезпечити ефективніший і точніший результат перекладу [Newmark, с. 91]. Цю стратегію можна проілюструвати на наступному прикладі:

And that's obvious to any doctor who looks at that scan, even a shrink (H: URL). – Будь-який лікар, навіть психіатр це зрозуміє, коли побачить знімок.

Щоб передати це значення мовою перекладу, перекладач використовує метод парних стратегій, поєднуючи дві перекладацькі стратегії – функціональний еквівалент і транспозицію. Поєднуючи ці дві контрастні інтерпретації в межах одного словосполучення, перекладач прагне передати всі нюанси оригінальної сленгової одиниці. Такий підхід дозволяє більш повно і точно передати зміст вихідного тексту.

Отже, переклад медичного сленгу англомовного кінодискурсу українською мовою є складним завданням, яке вимагає ретельного підходу до вибору відповідних стратегій. Кожна з представлених стратегій – трансференція, натуралізація, культурний еквівалент, функціональний еквівалент, описовий еквівалент, компонентний аналіз, синонімія, перестановка, модуляція, компенсація, перефразування, скорочення і розширення, примітки та позначки, а також поєднання стратегій – має свої особливості та застосування в залежності від контексту і культурних відмінностей. Важливо, щоб перекладачі були обізнані не лише з лексичними та граматичними аспектами, а й з культурними нюансами, що впливають на сприйняття сленгових виразів. Ефективне застосування цих стратегій дозволяє забезпечити точний і культурно адекватний переклад, який не тільки відтворює медичний зміст, але й зберігає емоційну та комунікативну цінність оригіналу кінодискурсу, що робить його доступним і зрозумілим для української аудиторії.

3.2. Застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій медичного сленгу в перекладі текстів англомовного кінодискурсу

Однією з основних проблем сучасної лінгвістичної теорії перекладу є проблема відтворення комунікативного ефекту оригіналу в перекладі. У рамках цієї проблеми вагому роль відіграє питання про переклад стилістично маркованих одиниць. З огляду на те, що за зниженою лексикою слід визначити, на її вплив і збереження адекватності в цілому перекладі. Прагненням будь-якого перекладача є досягнення максимальної передачі стилістичних особливостей оригіналу в перекладі, що забезпечується застосування різних перекладацьких трансформацій.

3.2.1. Лексико-семантичні трансформації

Лексико-семантичні трансформації в перекладі сленгу є важливими для адекватної передачі значень, стилю і культурних аспектів, характерних для вихідного тексту. Основні типи таких трансформацій включають транскодування (транскрипцію та транслітерацію), диференціацію, генералізацію, калькування, модуляцію та конкретизацію.

Транскрипція полягає у відтворенні звукової форми слова іншою мовою, тоді як транслітерація означає передачу графічної форми слова з однієї мови на іншу, орієнтуючись на буквену схему, а не на звуки, наприклад:

You don't think I know that? Somebody page cardio. (GA: URL). – Думаєш, я не знаю. Викличте кардіо.

No, no. Ellis needs an EKG. I don't like these swollen ankles. (JLH: URL) – Ні-ні. Елліс потрібна ЕКГ. Мені не подобається набряк на щиколотках.

Застосування диференціації значення пояснюється тим, що в англійській мові існує багато слів з широкою семантикою, які не мають точних еквівалентів в українській мові, наприклад:

They don't call him the slasher for nothing. (JLH: URL) – Його не дарма називають різником.

У таких випадках словники пропонують кілька варіантів перекладу, які лише частково відображають значення слова в оригіналі [Максімов]. Перекладачеві потрібно вибрати той варіант, який найкраще підходить до конкретного контексту, наприклад:

Why are you writing this down? This isn't a session. (JLH: URL) – Чому ти це записуєш? Це... це не прийом.

Генералізація використовується, коли оригінальний сленговий вираз має дуже специфічне значення або відтінок, який важко передати іншою мовою. Генералізація дозволяє перекладачеві використовувати більш загальний термін або фразу, яка передає основне значення, але не відтворює всіх нюансів, оскільки це трансформація, при якій слово з вузьким значенням замінюється в перекладі словом з ширшим значенням, наприклад:

Well, she's already on the table, and the anesthesiologists are lining her up (GA: URL). – Вона вже на столі, анестезіолог приступив до роботи.

Використання цього прийому може призводити до втрати точності, тому його варто уникати, коли застосування більш точного словникового відповідника може порушити граматичні або стилістичні норми мови перекладу:

He's broken four ribs, he's concussed. Dad's rushed him to ER (SLM: URL). – Він зламав чотири ребра і дістав струс мозку. Батько хлопця швидко доставив його в лікарню.

ER (Emergency Room) – це специфічний термін, який в англійській мові означає відділення невідкладної допомоги. Переклад «лікарня» є більш загальним терміном, який передає основне значення без уточнення специфіки.

Термін “desatting” є медичним сленгом, що походить від слова “desaturation” і означає зниження рівня насичення крові киснем:

Dr. Hunt, Lydia's desatting, decreased breath sounds on the left (GA: URL).
– Докторе Гант, Лідії погано, дихання зліва ослаблене.

Перекладач обирає більш загальний і зрозумілий вираз, що передає загальний стан пацієнтки («погано»), а не детальну медичну інформацію. Таким чином, переклад спрощує і адаптує інформацію, щоб зробити її доступною для глядача, зосереджуючи увагу на загальному стані пацієнта, а не на специфічних медичних деталях.

У поданому нижче прикладі термін “tachy” є скороченням від “tachycardia”, що в медичному контексті означає прискорене серцебиття або підвищену частоту серцевих скорочень:

She's tachy at 120 (GA: URL). – Пульс 120.

У перекладі “tachy” відтворено як «пульс». Цей переклад є прикладом генералізації, де специфічний медичний сленг замінено на загальний термін «пульс», який легко зрозумілий ширшій аудиторії. Такий переклад спрощує інформацію, що є важливим для розуміння загального стану пацієнта, але без використання медичних термінів, які можуть бути незрозумілими для немедичної аудиторії.

Трансформація конкретизації полягає у використанні більш точного або конкретного терміну в перекладі, ніж у вихідному тексті. Перекладачі використовують цей метод, коли сленг у вихідній мові є багатозначним або занадто загальним, і потребує уточнення для кращого розуміння аудиторією перекладу, наприклад:

Yeah, it's at 20. Close the patient! (GA: URL). - Так, підняли до 20. - Зашивайте його.

Принцип модуляції ґрунтується на заміні одного елемента іншим, наприклад, причини наслідком, об'єкта його характеристикою, процесу об'єктом і навпаки. Найчастіше слова в оригіналі та перекладі пов'язані причинно-наслідковими відносинами [Максімов]. Це означає, що є шість

можливих варіантів комбінацій між причиною, процесом і наслідком: заміна процесу причиною, процесу наслідком, причини процесом, причини наслідком, наслідку причиною та наслідку процесом, наприклад:

It's a terrible story. The tenant was in some kind of coma, and it is what it is, so they're gonna pull the plug. (JLH: URL) – Ой, це жахлива історія. Орендар була в комі, чи щось таке, але вже є, як є, тож вони вирішили вимкнути апарат.

В цьому прикладі використовуються позначення процесу та наслідку. В оригіналі вираз “pull the plug” є метафорою, яка означає припинення життєво підтримувальних заходів для пацієнта. Перекладено це як «вимкнути апарат», що є прикладом модуляції, де процес замінений виразом, що позначає наслідок.

“Gunshot victim” (жертва вогнепального поранення) у перекладі представлено як «вогнестрільна рана», що акцентує увагу на наслідку (пораненні), а не на самій жертві:

Dr. Walsh. Gunshot victim, internal hemorrhaging. (JLH: URL) – Докторе Воли. Вогнестрільна рана, внутрішній крововилив.

Заміну причини наслідком спостерігаємо в поданому нижче контексті:

Patient is Webber. Oh, they're opening him up again (GA: URL). – Пацієнт - Вебер. Вони знову його оперують.

У наступному прикладі “Trauma Two” вказує на відділення, де лікуються пацієнти з травмами. Переклад «пацієнт із другої» змінює фокус з абстрактного сленгового виразу на конкретного пацієнта, що є прикладом модуляції через заміну метонімії (назва відділення) на предметний вираз (пацієнт):

Hey. I took care of Trauma Two while you slept. (JLH: URL) Привіт, я подбав про пацієнта із другої, поки ти спала.

Калькування як перекладацька трансформація — це метод, при якому структура або елементи слів і виразів з вихідної мови передаються у мові

перекладу дослівно або досить близько до оригіналу. При цьому не завжди зберігаються культурні чи стилістичні особливості, наприклад:

But he's gone into shock. His blood pressure's way down. (SLM: URL) – Але хлопець впав у шок. Тиск сильно впав.

Враховуючи різноманітність лексико-семантичних трансформацій, які використовуються для перекладу медичного сленгу, можна стверджувати, що кожен метод має своє особливе місце і значення в процесі адаптації тексту. Транскрипція та транслітерація забезпечують точну передачу термінів, тоді як диференціація і конкретизація дозволяють зберегти специфіку і контекст сленгових виразів. Генералізація та калькування, з іншого боку, можуть зменшити точність, але забезпечують загальну зрозумілість. Модуляція слугує для адаптації причинно-наслідкових відносин, що допомагає зберегти логічний зв'язок між елементами оригіналу і перекладу. Вибір конкретної трансформації залежить від контексту, стилістичних та культурних особливостей тексту, а також від цілей перекладу. Застосування цих методів допомагає створити переклад, який не лише точно відображає медичний контент, але й відповідає мовним і культурним нормам цільової аудиторії.

3.2.2. Граматичні трансформації

Граматична перекладацька трансформація – це процес зміни граматичних характеристик слова, словосполучення або речення при перекладі з однієї мови на іншу. У процесі дослідження, ми зафіксували вживання таких граматичних трансформацій для перекладу медичного сленгу в кінодискурсі: синтаксичне уподібнення (дослівний переклад); членування; інтеграція; транспозиція; заміна (форм числа іменників, форми та часу дієслова; способу дієслова; частин мови); додавання; вилучення.

Перестановка (транспозиція) — це зміна порядку слів у словосполученні або реченні для забезпечення природного звучання та відповідності граматичним нормам мови перекладу. Наприклад, у перекладі з

англійської на українську, у поданому нижче прикладі спостерігаємо заміну порядку слів для збереження змісту та стилю оригіналу:

He's in flat affect. He's practically catatonic (H: URL). – У нього афект притуплювання. Практично кататонія.

У цьому прикладі, англійське речення містить словосполучення “flat affect” (притуплений афект). У перекладі на українську, порядок слів був змінений на “афект притуплювання”, щоб зберегти зрозумілість та відповідність граматичним нормам української мови. Перестановка також допомагає зберегти логічну послідовність і природність висловлювання.

Перестановка допомагає адаптувати текст до особливостей граматики та стилістики української мови, наприклад:

Keep an eye on my fiancé, and decrease his morphine drip. (JLH: URL) – Приглянь за моїм нареченим, і давай трохи знизимо дозу морфію.

Отже, перестановка є важливою трансформацією для досягнення гармонійного і зрозумілого перекладу, особливо в контекстах, де пряма передача значення може призвести до незручностей або неточностей.

Заміна — це метод перекладу, при якому граматична одиниця оригіналу перетворюється в одиницю мови перекладу з іншим граматичним значенням. Цей процес може включати заміну словоформи, частини мови, члена речення або речення певного типу. Наприклад, активний стан може бути замінений на пасивний, дієслово в оригінальному тексті може бути замінене на іменник у перекладі та навпаки, залежно від контексту та граматичних норм цільової мови:

Chief cardio at Hopkins, Yale grad, Yale meds (GA: URL). – Завідувала кардіо в Гопкінсі, аспірантура та ординатура в Єлі.

Додавання полягає у включенні додаткових слів або фраз, щоб пояснити значення, додати уточнення або зробити текст зрозумілішим для реципієнта, наприклад:

They got me on some nonnarcotic. (H: URL). – Дують якусь ненаркотичну фігню.

Вилучення – це скорочення елементів тексту, які можуть бути зайвими або неінформативними в контексті перекладу, наприклад:

I just dropped a patient in the cath suite, and your guys were not in there (H: URL). – Я тільки що відвезла пацієнта у катетеризаційну але твоїх хлопців там не було.

У поданому нижче контексті, сленгова одиниця “shrink” (термін для психотерапевта) була вилучена, оскільки вона може бути не зрозуміла або не так важлива для контексту перекладу. Переклад фокусується на загальному сенсі питання про навчання в Берклі:

What is that, some Berkeley shrink thing? (JLH: URL) – Це тебе такому у Берклі навчили?

Вилучення зазвичай використовується для спрощення тексту або для уникнення непотрібних повторень, які можуть бути неактуальними для цільової аудиторії, наприклад:

Let me take you to the psych ward. There are people who can help! (JLH: URL) – Дейве, дозволь відвести тебе нагору, до психіатрії. Там зверху є люди, які можуть тобі допомогти!

Отже, граматичні трансформації в перекладі – це методи, що включають зміну граматичних характеристик слів, словосполучень або речень, щоб забезпечити адекватне відображення змісту з однієї мови на іншу. Вони допомагають адаптувати текст до граматичних норм та стилістичних вимог цільової мови. Серед основних видів граматичних трансформацій, що використовуються для перекладу медичного сленгу в кінодискурсі, можна виділити синтаксичне уподібнення, членування, інтеграцію, транспозицію, заміну, додавання та вилучення. Перестановка або транспозиція дозволяє зберегти природність звучання та відповідність граматичним нормам, наприклад, шляхом зміни порядку слів для точнішого відображення сенсу. Заміна включає перетворення граматичних одиниць оригіналу у відповідники цільової мови, що мають інше граматичне значення, а додавання і вилучення допомагають пояснити чи спростити текст

для читача, зберігаючи при цьому його основний зміст. Ці трансформації є важливими засобами для досягнення точності та зрозумілості в перекладі.

3.2.3. Лексико-граматичні трансформації

У ході дослідження, нами було проаналізовано вживання таких лексико-граматичних трансформацій для перекладу медичного сленгу в кінодискурсі: дескриптивний переклад, перефразування, цілісне перетворення, антонімічний переклад, компенсація.

Описовий (дескриптивний) переклад сленгових одиниць — це метод перекладу, при якому сленговий термін або вираз не перекладається буквально або як усталений еквівалент, а замість цього описується його значення або функція в контексті. Цей підхід особливо ефективний, коли сленг має культурно специфічний смисл або коли в цільовій мові немає прямого еквіваленту, наприклад:

Although she was rushed to the hospital, she was pronounced DOA after sustaining fatal injuries to her head and neck (SLM: URL) – Її відвезли в лікарню, але її оголосили мертвою по прибуттю після того, як вона дістала смертельні травми на шиї та голові.

Перекладач намагається передати суть або функцію сленгового терміна, пояснюючи його значення замість того, щоб просто використовувати слово або вираз, наприклад:

UTI progressing into infection. Pneumonia. Diabetic coma. (JLH: URL) – У вас інфекція сечових шляхів, переходить у... -Вірусну пневмонію. -Діабетична кома.

Цей метод дозволяє перекладачам адаптуватися до культурних та мовних відмінностей, коли прямий переклад або калькування терміна може бути незрозумілим або некоректним, наприклад:

I've turned off his pressors so we won't be able to manage his blood pressure anymore, and his T. P. N. and his fluids, so he won't be getting any more nutrition.

(GA: URL) Я вимкнув компресори, тож ми більше не зможемо контролювати його тиск, штучне харчування і рідини, тож він більше не отримуватиме харчування.

Цілісне перетворення в перекладі — це метод трансформації, при якому смисл висловлювання виражається не шляхом перекладу окремих слів або фраз, а через адаптацію загального значення або контексту іншою мовою [Павлова, с. 115]. Цей підхід використовується, коли прямий переклад або контекстуальні відповідники не передають повністю значення або культурні нюанси оригіналу, наприклад:

You're trying to pass the buck onto somebody else to tell you your friend died! (JLH: URL) Коли намагаєшся змусити іншого повідомити про смерть друга!

Цілісне перетворення особливо корисне при перекладі сленгу або жаргонної лексики, яка є специфічною для певної культури і не має точних відповідників у цільовій мові, наприклад:

We do know she's hypotensive, had a low D-stick reading and free fluid in the belly (GA: URL). Ми знаємо про низький тиск, низький цукор і... рідину в черевній порожнині.

Замість буквального перекладу, перекладач використовує адаптацію, що дозволяє зберегти загальний сенс і комунікативну функцію оригіналу:

Come on, guys, she's crashing. (GA: URL). – Давайте, народ, стан критичний.

Цілісне перетворення дозволяє передати значення і функцію оригінального висловлювання, забезпечуючи адекватне сприйняття і розуміння у цільовій мові, коли прямий переклад є неможливим або неефективним, як-от:

Rare kit came back negative (GA: URL) – Її тест на біологічні докази згвалтування виявився негативним.

Термін “Free-Flap” означає трансплантацію тканини з однієї ділянки тіла на іншу з метою реконструкції наявного дефекту:

Hey, look, uh, you want some help on this Free-Flap? What's his name?
(GD) – *Вам потрібна допомога з пересадкою мікросудин? Як його звати?*

Цілісна трансформація у поданому контексті допомагає уточнити зміст висловлювання.

Антонімічний переклад – це метод трансформації значення слів, при якому значення терміна в оригіналі замінюється на протилежне в мові перекладу. Цей підхід вживається, коли прямий переклад є складним або неможливим через відсутність відповідних слів чи конструкцій у цільовій мові. Один з основних типів антонімічного перекладу – негативація, що полягає в перекладі слова, яке не містить явних негативних компонентів, словом, що має явний негативний відтінок. Другий тип – позитивізація, яка включає переклад слова з формально вираженим негативним значенням на слово, що не має явних негативних компонентів у цільовій мові. Третій тип антонімічного перекладу — це анулювання двох негативних компонентів, що передбачає переклад слова з двома формально вираженими негативними частинами на слово без негативу в цільовій мові. Цей метод перекладу допомагає зберегти відповідність змісту і стилю оригіналу, навіть якщо прямий переклад є складним або неможливим, забезпечуючи при цьому зрозумілість і природність для читача, наприклад:

His vital signs almost nonexistent. Can we save him? (SLM: URL) I
тепер він ледь подає ознаки життя. Ми зможемо його врятувати?

Трансформація перефразування в перекладі сленгу – це метод, при якому оригінальний сленговий вираз або термін перекладається не прямим відповідником, а перефразуванням, яке передає основний смисл або значення виразу у цільовій мові. Цей підхід використовується, коли сленгове слово або вираз не має точного або зрозумілого аналогу в мові перекладу, або коли прямий переклад може бути неадекватним або незрозумілим для цільової аудиторії, наприклад:

- Maybe we should do mouth-to-mouth. - God. We need a doctor. (JLH: URL) – -Може зробити штучне дихання. -Божже. Нам потрібен лікар.

Трансформація перефразування є важливим методом в перекладі сленгу, оскільки дозволяє зберегти точність і зрозумілість, адаптуючи вирази до специфіки цільової мови та культури.

Компенсація в перекладі полягає у заміні частини оригінального тексту, яку неможливо точно передати, на інші засоби, що забезпечують передачу тієї ж інформації [Руда, с. 79]. Це може здійснюватися не обов'язково в тому ж місці тексту, де знаходився оригінальний елемент. Такий підхід часто використовується, коли сленговий вираз в оригіналі перекладається на загальнолітературну мову, як проілюстровано в наступному прикладі:

You give us half your blood and head back to the pile, you're gonna pass out (GA: URL). Ти віддав нам половину крові, і збираєшся назад, ти здохнеш, до біса!

Компенсація в перекладі – це метод, який застосовується, коли певне значення або нюанс у частині речення втрачається через відсутність прямого відповідника у мові перекладу. У таких випадках компенсація допомагає відновити втрату значення шляхом перенесення або адаптації цього значення в іншій частині речення або тексту, наприклад:

You're the oncologist. I'm just a lowly infectious disease guy (H: URL). – Ти онколог. Я всього лише жалюгідний фахівець з інфекційних захворювань.

Цей підхід дозволяє зберегти загальний сенс і функцію оригіналу, навіть якщо конкретні слова чи вирази не мають точного аналогу в цільовій мові. Компенсація може бути реалізована через різні мовні засоби, такі як додаткові пояснення, уточнення або використання альтернативних формулювань, які допомагають відновити втрату інформації.

Підсумовуючи, лексико-граматичні трансформації грають ключову роль у забезпеченні точності та адекватності перекладу сленгових і спеціалізованих термінів. Описовий переклад, цілісне перетворення, антонімічний переклад, перефразування та компенсація забезпечують різні підходи до адаптації оригінального тексту, допомагаючи зберегти його

сміслову та культурну цінність. Ці трансформації дозволяють перекладачам ефективно справлятися з труднощами, що виникають через відсутність прямих відповідників або культурні відмінності, і забезпечують зрозумілість та природність тексту для цільової аудиторії. Застосування цих методів у кінодискурсі підкреслює важливість гнучкого підходу до перекладу, що враховує як лексичні та граматичні, так і культурні аспекти, забезпечуючи адекватне відображення і відтворення інформації.

3.3. Контroversійні аспекти у перекладі медичного сленгу

Переклад сленгу є значним викликом, оскільки вимагає відтворення усіх тонкощів, контекстуальних значень та соціальних конотацій, які глибоко вкоренилися у певній спільноті. У цій частині нашого дослідження ми розглянемо деякі суперечливі підходи до перекладу сленгу та їхній вплив на розуміння та збереження культурного розмаїття.

Для перекладача особливо складним завданням є перекласти сленгові одиниці таким чином, щоб у реципієнта цільового кінодискурсу виникло те саме відчуття, що й у глядача оригінальної версії. Найбільш суперечливий аспект виникає тоді, коли перекладач вирішує, чи варто взагалі зберігати сленгову одиницю, чи ні. Наприклад, у наведених нижче випадках перекладач обирає нейтральну лексему для відтворення сленгових одиниць:

Bug juice it is, then. I'll set up the antibiotic infusion for the patient (JLH: URL) Значить, антибіотики. Я зроблю пацієнці ін'єкцію антибіотика.

You say you want a career in plastics, and yet you can't tear yourself away from the baby catchers long enough to actually show me you want it (JLH: URL) – Ти кажеш, що хочеш кар'єру в пластичній хірургії, і все одно ти не можеш відволікти себе від акушерів, добре ти мені показуєш, як ти хочеш цього.

Got it, Doctor. I'll keep a close eye on the blue pipe (JLH: URL) – Зрозумів, докторе. Я буду пильно стежити за венами.

Рішення уникати сленгізмів у перекладі не є універсальним і залежить від різних факторів, зокрема від характеру матеріалу, цільової аудиторії, бажаного результату, а також наявної сленгової еквівалентної одиниці у цільовому дискурсі.

Перекладач ретельно враховує ці фактори й знаходить баланс між збереженням оригінального значення та адаптацією перекладу до конкретного контексту і потреб аудиторії. Так, в одних випадках він вирішує уникнути використання сленгової одиниці, а в інших перекладає її в інших контекстах. Наприклад, «gorked» – це сленговий термін, який часто використовується в медичному контексті. Зазвичай він позначає людину, яка перебуває у стані сильної сплутаності свідомості, відсутності реакції або непритомності, часто через передозування наркотиків, серйозну хворобу або травму. Іноді цей термін може мати принизливий або зневажливий відтінок, тому важливо використовувати його з обережністю. У поданих прикладах, перекладач застосовує розмовну зневажливу одиницю «дебілка», сленгову одиницю «тормознутий» та нейтральну фразу «у відключці» для відтворення однієї і тієї ж сленгової лексики «gorked»:

Two, Shepherd operates and resects something she shouldn't and I wake up gorked (GA: URL). – Другий, Шепард оперує, видаляє що-небудь не те, і я прокидаюся дебілкою.

Doctor, the patient seems gorked after the sedation; we'll need to keep a close eye on him throughout the night (GA: URL). – Лікарю, пацієнт ніби тормознутий після седації; нам потрібно ретельно спостерігати за ним всю ніч.

He came into the ER gorked, non-responsive, and it took several hours for him to regain consciousness (GA: URL). – Він поступив до приймального відділення у відключці, без свідомості, і знадобилося кілька годин, щоб він прийшов до тями.

Переклад медичного сленгу також може бути складним і контроверсійним через кілька причин, які включають культурні відмінності,

труднощі із точністю перекладу, знання медичних термінів, етичні і професійні питання тощо.

Медичний сленг часто має специфічний культурний контекст. Термін, що вживається в одній культурі або країні, може не мати прямого аналога в іншій. Наприклад, терміни, що використовуються для опису медичних спеціалістів, процедур або симптомів в англійській лінгвокультурі, можуть не мати точного перекладу в українській мові через відмінності в медичній практиці чи культурному сприйнятті, наприклад: *Alright, Freud Squad, let's dive into today's cases. We're in for some mind-bending sessions* (JLH: URL) – *Гаразд, команда, давайте зануримось у сьогоднішні справи. На нас чекає кілька сеансів, які винесуть вам мозок.*

Термін «Freud Squad» – це жартівливе сленгове позначення групи професіоналів, часто психологів або психіатрів, які спеціалізуються на психічному здоров'ї або психоаналізі. Назва відсилає до Зигмунда Фрейда, основоположника психології. У наведеному англійському тексті фраза використовується для того, щоб у жартівливій формі згуртувати команду професіоналів у сфері психічного здоров'я перед складним робочим днем.

В українському перекладі передано подібний закличний тон, але не використано прямий еквівалент «загін Фрейда». Це відображає культурні та мовні відмінності в медичному сленгу між англійською та українською мовами. Пояснення українською мовою щодо медичного сленгу та культурного контексту підкреслює, що деякі сленгові одиниці, особливо культурно зумовлені, можуть не мати прямих відповідників в інших мовах через відмінності в культурному сприйнятті. Тому переклад таких термінів часто вимагає адаптації до мови перекладу та культурного контексту, забезпечуючи при цьому збереження первісного значення та тональності.

У деяких випадках в іншій мові може не існувати відповідного терміна для специфічного медичного сленгу, наприклад: *Yeah. It's med-speak for she's an idiot.* (H, URL) – *Так, медично кажучи, вона дурена.*

В українському перекладі зберігається структура і гумористичний ефект оригіналу, але фраза «медично кажучи» є калькою, створеною для передачі значення “med-speak”. Калькування часто застосовується, коли в перекладі необхідно зберегти специфічну культурну чи професійну атмосферу оригіналу, навіть якщо це призводить до дещо незвичайних або нових виразів у мові перекладу.

Окрім цього, медичний сленг часто містить нюанси і відтінки значення, які можуть бути важко передати при перекладі. Наприклад, жартівливі або неформальні вирази можуть бути сприйняті по-різному в різних мовах і культурах, що може призвести до непорозумінь. У поданих прикладах, перекладач зберігає тон вихідного висловлювання, використовуючи контекстуально адаптовані вирази:

But to be clear, when you're making these decisions for me, give my heart at least 24 hours to recover before you cut me stem to stern (GA: URL). – - Але на чистоту, коли ти будеш приймати рішення за мене, дай моєму серцю хоча б добу на відновлення, до того як пошматуєш мене.

У цьому прикладі “cut me stem to stern” є неформальним виразом, що означає «повністю розрізати». Перекладач зберігає образність фрази, використовуючи український вираз «пошматуєш мене», що передає жартівливий і неформальний тон оригіналу.

You need to tell your guys to stop going out to the damn pile if they're injured. I keep patching up the same damn guys (GA: URL). – Скажіть своїм хлопцям, щоб не ходили в епіцентр обвалу, якщо вони поранені. Я вже втомився їх латати.

“Patching up” є неформальним медичним сленгом для лікування або надання першої допомоги. Перекладач обирає слово «латати», яке передає відтінок неформальності та повторюваності процесу. В обох випадках перекладач зберігає тон оригіналу, використовуючи вирази, які звучать природно в українському контексті та зберігають необхідні емоційні

відтінки. Це наголошує на важливості адаптації при перекладі сленгу, щоб передати зміст та тон оригіналу відповідно до культури мови перекладу.

Перекладачі можуть зіткнутися з етичними дилемами при перекладі медичного сленгу. Деякі терміни можуть бути вважаються неприязними або непрофесійними, і перекладачам потрібно приймати рішення про те, як їх передати, щоб не образити пацієнтів або медичних працівників, наприклад:

Ordinarily, these coma cases get shipped to Jefferson. What's Jefferson? Jefferson Institute. A chronic-care facility. Government thing. They take care of the vegetables (Coma: URL). – Зазвичай, ці коматозні випадки відправляють до Джефферсона. Що таке Джефферсон? Інститут Джефферсона. Заклад для хронічних хворих. Державна установа. Туди беруть безнадійних.

В оригіналі використано сленгове слово “vegetables”, що є неформальним і потенційно образливим терміном для опису пацієнтів у коматозному стані або з важкими неврологічними порушеннями. В українському перекладі обрано термін «безнадійних», який передає суть висловлювання, але перекладач уникає вживання терміну, що може бути сприйнятий як зневажливий.

Щодо труднощів із знанням медичних термінів, одиниці медичного сленгу можуть містити специфічні терміни, які потребують точного розуміння і знання. Перекладачам потрібно бути обізнаними у медичній термінології та практиці, щоб правильно інтерпретувати і передати смисл, наприклад:

Yeah. Clamp. Use the argon beam. Avoid CBD. Slowly. (GA: URL). – Затискач. Використовую аргонівий лазер. Не перестарайся. Повільніше.

Для точного перекладу необхідно розуміти контекст, знати медичну термінологію та практику, а також бути обізнаним про можливі значення аббревіатур. Аббревіатура “CBD” у цьому контексті найімовірніше означає “common bile duct” (загальна жовчна протока), що є анатомічним терміном. Однак без контексту або медичних знань, перекладач може неправильно інтерпретувати “CBD” як “канабідіол”, що є зовсім іншим поняттям. Отже,

важливо аналізувати контекст, в якому використовується той чи інший термін або аббревіатура. Це допомагає уникнути помилок і забезпечити точний переклад. У разі сумнівів перекладачі можуть звернутися до медичних експертів для отримання роз'яснень або підтвердження термінології. При перекладі медичного сленгу важливо враховувати усі ці фактори, щоб забезпечити точність і зрозумілість перекладу.

Отже, переклад медичного сленгу є складним і суперечливим процесом, що вимагає від перекладача вміння балансувати між збереженням оригінального контексту та адаптацією до культурних і мовних відмінностей. Труднощі, які виникають через специфічність термінології, культурні відмінності та етичні дилеми, вимагають від перекладача глибоких знань і уважності. Збереження точності і адекватності в таких випадках можливе лише шляхом ретельного підходу до кожного конкретного випадку та, де потрібно, залученням спеціалістів для підтвердження термінології. Важливим є також врахування культурних і професійних контекстів, що дозволяє уникнути непорозумінь і забезпечити відповідність між мовами. Перекладачі повинні постійно вдосконалювати свої навички і знання, щоб успішно справлятися з контроверсійними аспектами перекладу медичного сленгу, забезпечуючи точність, зрозумілість і чутливість до культурних особливостей.

Висновок до Розділу 3

Переклад медичного сленгу з англійської на українську мову є складним процесом, що потребує застосування різноманітних стратегій для досягнення адекватності та культурної відповідності. Проаналізовані стратегії, такі як трансференція, натуралізація, культурний еквівалент, функціональний еквівалент, описовий еквівалент, компонентний аналіз, синонімія, перестановки, модуляція, компенсація, перефразування, скорочення та розширення, а також примітки, доповнення і перекладацькі

позначки, демонструють різні підходи до перекладу медичних термінів та фраз.

Застосування кожної з цих стратегій має свої переваги та обмеження, що залежить від контексту оригіналу та культурних особливостей мови перекладу. Наприклад, трансференція може бути ефективною для збереження специфічного значення терміна, але іноді потрібно використовувати модуляцію чи функціональний еквівалент для забезпечення розуміння в цільовій культурі. Описовий еквівалент і перефразування дозволяють детальніше пояснити терміни, тоді як скорочення і розширення допомагають адаптувати текст до потреб аудиторії.

Важливою складовою є також використання приміток і перекладацьких позначок, які забезпечують додатковий контекст і пояснення термінів, що можуть бути новими або незнайомими для цільової аудиторії. Поєднання різних стратегій допомагає подолати мовні і культурні бар'єри, забезпечуючи точність і зрозумілість перекладу медичного сленгу в кінодискурсі.

Аналіз типів лексико-семантичних, граматичних та лексико-граматичних трансформацій виявляє, що для досягнення точності і зрозумілості в перекладі необхідно враховувати як специфічність сленгових одиниць, так і культурні відмінності між мовами.

Процеси транскодування, диференціації, генералізації, калькування, конкретизації і модуляції слугують інструментами для точного та ефективного відображення сленгових виразів в перекладі. Транскрипція і транслітерація дозволяють зберігати звукові і графічні особливості термінів, тоді як диференціація і конкретизація допомагають адаптувати специфічні медичні терміни до мовних і культурних особливостей цільової мови. Генералізація і калькування, хоча і можуть зменшити точність, забезпечують зрозумілість і доступність інформації. Модуляція дозволяє адаптувати причиново-наслідкові зв'язки для збереження логічної цілісності тексту.

У результаті вивчення граматичних трансформацій у перекладі медичного сленгу в кінодискурсі можна зробити висновок, що ці методи є

ключовими для забезпечення точності та адекватності перекладу. Зокрема, перестановка слів і транспозиція дозволяють адаптувати текст до граматичних норм цільової мови, зберігаючи його природність та зрозумілість. Заміна граматичних одиниць сприяє створенню відповідників, які відображають специфічні значення оригіналу, а додавання і вилучення допомагають уточнити або спростити текст, щоб він відповідав очікуванням цільової аудиторії.

Лексико-граматичні трансформації є надзвичайно важливими для забезпечення точності та адекватності перекладу сленгових одиниць, особливо в кінодискурсі. Такі методи як описовий переклад, цілісне перетворення, антонімічний переклад, перефразування та компенсація дозволяють адаптувати оригінальний текст до особливостей цільової мови, зберігаючи його смислову і культурну цінність. Завдяки цим трансформаціям перекладачі ефективно долають труднощі, пов'язані з відсутністю прямих відповідників або культурними відмінностями, що забезпечує зрозумілість та природність перекладеного тексту для аудиторії.

Успішний переклад медичного сленгу потребує не тільки знання термінології, але й розуміння контексту, в якому ці терміни використовуються. Застосування відповідних трансформацій допомагає зберегти і передати точний зміст оригіналу, забезпечуючи при цьому адекватне сприйняття інформації цільовою аудиторією. Це підкреслює важливість вибору правильних перекладацьких стратегій та технік для досягнення високоякісного перекладу медичного сленгу у кінодискурсі.

ВИСНОВКИ

Сучасні мови поповнюють свої лексичні та граматичні ресурси переважно шляхом використання нелітературних різновидів. З демократизацією суспільства та зближенням писемно-літературної мови з розмовною, сленг став одним з найважливіших джерел лексичного збагачення. Використання сленгу в сучасному літературному дискурсі є виправданим. Це пов'язано з тим, що саме завдяки сленгу створюється первинне уявлення про персонажів і, крім того, їхні вирази підсилюють емоційний образ дійової особи. Сленг також слугує своєрідною сполучною ланкою між персонажами та аудиторією фільму, оскільки більшість глядачів сучасного кінодискурсу – це молодь, і для частини з них знижена лексика є навіть більш зрозумілою та прийнятною, ніж звичайна літературна мова.

Сленг, як важливий елемент мовної культури, відображає соціальні, психологічні та культурні аспекти спілкування і часто слугує інструментом для досягнення певних стилістичних цілей. Медичний сленг, зокрема, демонструє різноманіття у своїх семантичних групах і постійно еволюціонує. Він часто включає евфемізми і пейоративні терміни, що служать для пом'якшення або, навпаки, підкреслення певних аспектів медичної практики. Зміни у лексиці і семантиці медичного сленгу, а також його нестабільність і динамічність, вимагають від перекладачів гнучкого підходу та врахування культурних контекстів.

Переклад сленгових виразів становить значний виклик для перекладачів, оскільки вони є глибоко вкоріненими в культурі та часто не мають прямих еквівалентів у цільовій мові. Типологія перекладацьких стратегій Пітера Ньюмарка пропонує цінну інформацію щодо вирішення цієї проблеми. У цьому дослідженні розглядаються такі стратегії, як трансференція, натуралізація, культурний еквівалент, функціональний еквівалент, описовий еквівалент, компонентний аналіз, синонімія, зсуви або транспозиції, модуляція та інші.

Трансференція передбачає перенесення слова з мови-джерела безпосередньо в мову перекладу зі збереженням його початкового значення. Натуралізація адаптує сленгове слово до вимови та структури мови перекладу, завдяки чому воно звучить і виглядає більш природно. Культурно-функціональні еквіваленти замінюють культурно-специфічне слово або словосполучення відповідним терміном у мові перекладу, передаючи або культурне значення, або функціональне значення без специфічних культурних асоціацій. Описовий еквівалент надає детальне пояснення культурно зумовленого терміна, що дає змогу досягти його повного розуміння. Компонентний аналіз розбиває семантичні компоненти слів, щоб підкреслити схожість і відмінність у значенні. Синонімія пропонує майже еквівалентні слова або словосполучення в мові перекладу, які виражають схожі значення. Зсуви або транспозиції адаптують граматичні структури відповідно до правил цільової мови. Модуляція пристосовує повідомлення до культурних і мовних норм цільової мови, забезпечуючи ефективну інтерпретацію.

Аналіз типів лексико-семантичних, граматичних та лексико-граматичних трансформацій показує, що для досягнення точності і зрозумілості перекладу медичного сленгу необхідно враховувати як специфіку сленгових одиниць, так і культурні відмінності між мовами. Транскодування, диференціація, генералізація, калькування, конкретизація і модуляція слугують інструментами для точного відображення сленгових виразів. Транскрипція і транслітерація дозволяють зберегти звукові та графічні особливості термінів, а диференціація і конкретизація адаптують медичні терміни до специфіки цільової мови. Генералізація і калькування можуть зменшувати точність, але підвищують зрозумілість інформації, тоді як модуляція зберігає логічну цілісність кінотексту.

Граматичні трансформації, такі як транспозиція, дозволяють адаптувати текст до граматичних норм цільової мови, зберігаючи природність та зрозумілість. Заміна граматичних одиниць створює

відповідники, що відображають специфічні значення оригіналу, а додавання і вилучення допомагають уточнити або спростити текст відповідно до очікувань аудиторії.

Лексико-граматичні трансформації є особливо важливими для забезпечення точності і адекватності перекладу сленгових одиниць, особливо в кінодискурсі. Описовий переклад, цілісне перетворення, антонімічний переклад, перефразування і компенсація дозволяють адаптувати оригінальний текст до особливостей цільової мови, зберігаючи його смислову і культурну цінність. Ці трансформації допомагають подолати труднощі, пов'язані з відсутністю прямих відповідників або культурними відмінностями, забезпечуючи зрозумілість і природність перекладеного тексту.

Успішний переклад медичного сленгу в кінодискурсі вимагає не лише знання термінології, але й глибокого розуміння контексту використання цих термінів. Застосування відповідних перекладацьких стратегій і технік допомагає зберегти точний зміст оригіналу, забезпечуючи адекватне сприйняття інформації цільовою аудиторією, що підкреслює важливість вибору правильних стратегій і технік для досягнення високоякісного перекладу медичного сленгу у кінематографічному дискурсі.

Представлене дослідження жодним чином не претендує на вичерпне вивчення порушеної проблематики, однак здійснене в контексті аналізу найважливіших лінгвостилістичних тенденцій сучасного кінодискурсу. Перспективи подальших досліджень можуть бути пов'язані з особливостями перекладу сленгу в інших типах дискурсу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство». Київ, 2002. 20 с.
2. Бойко Ю. П. Розмовно-просторічна лексика чи мовна девіація: лінгво-перекладацький аспекти. *Філологічні студії*. Хмельницький, 2021. № 193.
3. Бондаренко К. Співвідношення сленгової лексики української та англійської мов: лексикографічний та перекладацький аспекти. *Наукові записки*. Серія «Філологічні науки». 2016. №81 (4). С. 141-142.
4. Бондаренко Е. Н., Сидоренко А.С. Взаємодія морфологічних та семантичних способів словотворення у сфері комп'ютерних технологій. *Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових статей*. Філологічні науки. 2011. 188 с.
5. Глазова О. П. Жаргон і сленг: як ставитись до них словеснику? Електронний ресурс. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/2651/1/O_Glazova_MD_9_IPPO.pdf
6. Гольцова М.Г. Голофразис як спосіб okazіонального словотворення в англійській мові. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2019 № 42 том 2. С. 40-42.
7. Грабовий П. М. Когнітивні параметри українського молодіжного сленгу: автореф. дис. ... канд. філ. наук: 10.02.01. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т філол. Київ, 2010. 18 с.
8. Грабовий П. М. Молодіжний сленг у системі соціолектів сучасної української мови. *Лінгвістичні студії*. Донецьк, 2008. Випуск 16. URL: <http://litmisto.org.ua/?p=7963>
9. Гридасова О. Кінодискурс як об'єкт навчання кіноперекладу. *Вісник Житомирського державного університету*. 2014. №4 (74). С. 102–107.

10. Грушко С.С. Англomовний комп'ютерний сленг: формування, функціонування та переклад: магістерська робота. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. 132 с.
11. Гудманян А. Г., Плетенецька Ю.М. До проблем кіноперекладу, як виду художнього перекладу. *Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]*. Сер. : Філологічна. 2012. Вип. 25. С. 28-30
12. Дудікова Л., Марлова А. Особливості англійського медичного сленгу та ознайомлення з ним студентів вищих медичних навчальних закладів як засіб мотивування до вивчення іноземної мови. *Молодь і ринок* №9 (164), 2018. С. 22-27.
13. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилiстика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 240 с.
14. Зверева О. Г. Сучасний кінодискурс: специфіка та особливості категоріального потенціалу. *Наукові записки Харківського економіко-правового університету*. 2006. № 1(4). С. 111–115
15. Капітула Ю. А. Семантичні особливості сленгу в сучасній англійській мові. *Studia Philologica : зб. студент. наук. праць*. 2017. Вип. 1. 256 с.
16. Ковальчук Ю.А. Сленг як соціокультурний феномен. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія Германістика та міжкультурна комунікація. 2020. № 1. С. 210–215.
17. Колесник Д. Особливості перекладу кінодискурсу. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/100-1.pdf>
18. Лисак Л. К., Іванова О. В. Щодо соціодіалекту студентів технічного вишу. Збірник наукових праць ДонНАБА. Випуск №1. 2015 (1). С. 144–148.
19. Максимов Є.С. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). теорія та практика перекладацького аналізу тексту : навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2012. 203 с.

20. Мартос С. А. Молодіжний сленг у мовленнєвій структурі м. Херсона : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Луганськ, 2006. 244 с.
21. Мартос С. А., Олексенко В.П. Мовна гра як засіб сленгового словотворення. *Науковий вісник Херсонського державного університету: зб. наук. праць*. Серія «Лінгвістика». Херсон: Вид-во ХДУ, 2008. Вип. VIII. С.98–102.
22. Миколенко Т. М. Український міський сленг (на матеріалі усного мовлення тернопільців) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Тернопіль, 2006. 260 с.
23. Мосенкіс Ю. Л. Стан і перспективи дослідження українського молодіжного сленгу. *Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci*, 2004. С. 100 – 102.
24. Нюхін О. А., Дегтярьова Л.І. Гендіадіс як надмірність засобів виразності, використуваних для передачі лексичного та граматичного змісту висловлення. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: матеріали всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів*, м. Суми, 21-22 квітня 2014 р. Суми : СумДУ, 2014. С. 38–40.
25. Онушканич І., Штогрин М. Сленг як перекладознавча категорія: поняття, етимологія, способи перекладу. *Вісник Житомирського державного університету*. Серія «Філологія». 2013. №3. С. 296-300.
26. Павлова Т. Н. Проблеми перекладу сленгізмів. URL: http://www.rusnauka.com/27_NNM_2009/Philologia/52780.doc.htm
27. Пилипей Ю.А. Сленг, етапи його розвитку та місце в сучасному світі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія Філологія. 2018. Т. 1, № 36. С. 112–114
28. Поздняков О. В. Номінативні процеси в сучасному німецькому молодіжному слензі (системно-квантитативне дослідження словників і періодичних видань): автореф. дис. ... канд. філ. наук: 10.02.04. Одеський нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. Одеса, 2010. 20 с.

29. Пушкар Т. М., Гендега Л. О. Специфіка перекладу сленгізмів у кіно (на основі молодіжного серіалу «Як я зустрів вашу маму») *Сучасний стан і перспективи лінгвістичних досліджень та проблеми перекладу* : зб. наук. пр. / за заг. ред. М. В. Полховської, Н. Д. Борисенко, С. А. Вискушенко. Житомир, 2024. С. 79-81.
30. Руда А. В. Лексико-граматичні трансформації під час перекладу розмовної лексики англomовного кінодикурсу. *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис»*. № 7, 2020. С. 77-81.
31. Руденко, М. Ю. Арго, жаргон і сленг у європейському й американському мовознавстві: історія і сучасний стан дослідження : дис. на здоб. наук. ступ. канд. філол. наук. Слов'янськ, 2019. 270 с.
32. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: [на матеріалах суч. газетн. публіцистики]: монографія. К., 2002. 392 с.
33. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ, Критика, 2005. 464 с.
34. Anam, C. (2017). Slang Translation Strategies of Indonesian Subtitle of “Deadpool” Movie. Jakarta: Syarif Hidayatullah State Islamic University.
35. Aronson, J.K. (2023). When I use a word . . . Medical slang. *BMJ*, 381.
36. Bassnett S., Lefevere A. Constructing Cultures: essays on literary translation. Clevedon: Multilingual matters, 1998. 163 p.
37. Borys, D. (2019). Slang as a metalanguage variable in the historical and comparative aspects. *Linguistic and Conceptual Views of the World*.
38. Butkuvienė, K and Petrulionė, L. 2010. Translation Peculiarities of Slang. In: *Studies about Language 2010* (16). Kaunas: Kauno technologijos universiteto leidykla.
39. Chothia J. Forging a Language: A Study of Plays of Eugene O'Neill. Cambridge: Cambridge University Press, 1978. P. 20-38.

40. Chovanec J. Humour in quasi-conversations: Constructing fun in online sports journalism. *The Pragmatics of Humour across Discourse Domains*. London: Routledge & Kegan Paul, 2011. P. 243-264
41. Cintas, J. D. & Remael, A. (2014). *Audiovisual Translation: Subtitling*. New York, NY: Routledge.
42. Coleman J. *A History of Cant and Slang Dictionarie: Volume II*. Oxford: Oxford University Press, 2004
43. Coombs, R.H., Chopra, S., Schenk, D.R., & Yutan, E. (1993). Medical slang and its functions. *Social science & medicine*, 36 8, 987-98 .
44. Crystal D. *Txtng: The Gr8 Db8*. Oxford: Oxford University Press, 2008.
45. Dijk Teun A. van. *Ideology and Discourse Analysis Ideology Symposium* Oxford, September 2004. Universitat Pompeu Fabra, Barcelona Secondversion. November 2004. // <http://www.discourse-in-society.org>
46. Doctors' Slang, Medical Slang And Medical Acronyms. URL: <http://messybeast.com/dragonqueen/medical-acronyms.htm>
47. Džuganová, B. (2019). Medical language – a unique linguistic phenomenon. *JAHR*.
48. Dynel M. (Im)politeness and telecinematic discourse / M. A. Locher and A. H. Jucker (eds.). *Pragmatics of Fiction*. Berlin–Boston : De Gruyter Mouton, 2017. P. 455–487
49. Eble C.C. *Slang and Sociability*. In *Group Language among College Students*. London: Chapel Hill, 1996.
50. Fox, A. T. (2003). *Medical Slang in British Hospitals*. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/383f/582b3ec755c48077d54b58b87ce85d3d8801.pdf>
51. Gordon, D.P. (1983). Hospital slang for patients: Crocks, gomers, groks, and others. *Language in Society*, 12, 173 - 185.

52. Guzman, J.C. (2018). Slang as a Means of Language in Low-Socioeconomic Status Individuals: A Cross Comparison of Multicultural Individuals in the United States.
53. Hajizade, M.Z., & Universiteti, A.D. (2020). Slangs as a Special Group of Words. *Sprachwissenschaft*, 60, 103-107.
54. Hotten C. J. A Dictionary of Modern Slang, Cant and Vulgar Words. Michigan: University of Michigan, 2008.
55. Mashhady, H., & Pourgalavi, M. (2013). Slang Translation: A Comparative Study of J. D. Salinger's "The Catcher in the Rye". *Journal of Language Teaching and Research*, 4, 1003-1010.
56. Mattiello E. An introduction to English slang: a description of its morphology, semantics and sociology. Milano: Polimetrica. 2008. 324 p.
57. Matiello E. Keeping Lexical Complexity in Slang Translation. *Lexical Complexity: Theoretical Assesment and Translational Perspectives/* M. Bertucceli Papi, G. Cappelli & S. Masi (eds). Pisa: Edizioni Plus, 2007.
58. Matthews P. H. Effects of Tutoring Discourse Structure on Motivation Among University Foreign Language Learners. Athens, Georgia : The University of Georgia, 2001. 170 p.
59. Newmark P. A Textbook of Translation. Hertfordshire: Prentice Hall International (UK), 1988.
60. Newmark P. Approaches to Translation. Shanghai Foreign Language Education Press, 2001.
61. Novoseletska, S.V., & Yakovchuk, T.G. (2022). Linguistic features of American and Ukrainian student slang. *Naukovì zapiski Nacìonal'nogo unìversitetu «Ostroz'ka akademiâ». Seriâ «Filologiâ».*
62. Partridge E. The Concise New Partridge Dictionary of Slang and Unconventional English. New York: Routledge, 2008.
63. Permana, D. R. (2022). An analysis of slang expression translation in movie. *Global Expert: Jurnal Bahasa Dan Sastra*, 10(1), 8–16.

64. Sargis, G.A. (2017). Slang as a constituent part of functional style and its lingo-stylistic value.

Список довідкової літератури

65. The Online Slang Dictionary (American, English, and Urban slang).
URL: <http://onlineslangdictionary.com/>

Список ілюстративних джерел

- 66. Coma – Coma (1978)
- 67. GA – Grey’s Anatomy (2005-2024)
- 68. GN – The Good Nurse (2022)
- 69. H – House, M.D. (2004-2012)
- 70. JLH – Just Like Heaven (2005)
- 71. SLM – Something the Lord Made (2004)
- 72. GD – The Good Doctor (2017-2024)

ДОДАТОК

Медичний сленг в англomовному кінодискурсі та його відтворення в українському перекладі

	Текст оригіналу	Текст перекладу
1.	<i><u>Dry heaves</u> are gone, so am I (H: URL).</i>	<u>Суха блювота</u> пройшла. І я теж пішов.
2.	<i>If the hallucinations were from your vicodin, why didn't you just check yourself into a <u>rehab facility</u>? (H: URL).</i>	Якщо ви вважали, що галюцинації від вікодину чому просто не пішли в <u>реабілітаційну клініку</u> ?
3.	<i>I stop taking my <u>meds</u>, because I want to stop taking my meds, because nothing is wrong with me. (H: URL).</i>	Я перестав вживати <u>ліки</u> бо сам цього захотів. Бо зі мною все гаразд!
4.	<i>If you prefer private to group, we can do that, maybe try some <u>SSRIs</u>. If you think nothing's working, you can always go back to your schemes. (H: URL).</i>	Може, спробувати <u>СІЗЗС</u> . [селективні інгібітори зворотного захвату серотоніна, антидепресанти] Якщо здасться, що ніщо не допомагає, завжди можна повернутися до інтриг.
5.	<i><u>Code gray!</u> (H: URL).</i>	<u>ЧП!</u>
6.	<i>They got me on some <u>nonnarcotic</u>. (H: URL).</i>	Дають якусь <u>ненаркотичну фігню</u> .
7.	<i>He's in <u>flat affect</u>. He's practically catatonic (H: URL).</i>	У нього <u>афект притуплення</u> . Практично кататонія.
8.	<i>Your <u>psych tests</u> told me nothing, but your urine tests told me you were faking (H: URL).</i>	Твої <u>психологічні тести</u> нічого мені не дали. Але аналіз сечі довів що ти симулюєш.
9.	<i><u>SSRIS?</u> That's your genius</i>	<u>Інгібітори серотоніна?</u> Це і є твій

	<i>technique? (H: URL).</i>	геніальний метод?
10.	<i>I'm really worried about <u>e. c. t.</u> <u>Apprehension's normal</u> (H: URL).</i>	Я так боюся <u>електрошоку</u> . Тривога — це нормально.
11.	<i>And that's obvious to any doctor who looks at that scan, even a <u>shrink</u> (H: URL).</i>	Будь-який лікар, навіть <u>психіатр</u> це зрозуміє, коли побачить знімок.
12.	<i>She's going to <u>a rehab facility</u> first, in Arizona (H: URL).</i>	Спочатку вона відправиться у <u>реабілітаційну клініку</u> . У Арізоні.
13.	<i>What do you need, Alvie? My <u>meds</u> (H: URL).</i>	Ти чогось хотів, Альві? <u>Ліки</u> .
14.	<i>Your <u>ncv test</u> was normal. Rules out carpal tunnel (H: URL).</i>	<u>Нервова провідність</u> в нормі. Тунельний синдром виключається.
15.	<i>No evidence of trauma. Your <u>blood work</u> looks normal (H: URL).</i>	Травм не спостерігається. <u>Аналіз крові</u> в нормі.
16.	<i><u>Hba1c</u> looks fine (H: URL).</i>	<u>Рівень глікованого гемоглобіну</u> в нормі.
17.	<i>That's it. Treat for <u>crps</u> (H: URL).</i>	— Ось чого! — Лікуємо від <u>КРБС</u> .
18.	<i>I just dropped a patient in the <u>cath suite</u>, and your guys were not in there (H: URL).</i>	Я тільки що відвезла пацієнта у <u>катетеризаційну</u> але твоїх хлопців там не було.
19.	<i>Surprise, surprise. <u>Marcus Webly</u> was wrong (H: URL).</i>	Результати тесту. хто б міг подумати? Наш <u>доктор Айболіт</u> помилявся.
20.	<i>Yeah. It's <u>med-speak</u> for she's an idiot. (H, URL)</i>	Так, <u>медично кажучи</u> , вона дурепа.
21.	<i>Increase <u>peep</u>, that is the only way to save him now! (H: URL).</i>	Підвищіть <u>вентиляцію</u> . Це єдиний спосіб врятувати його.
22.	<i>“You skipped over the actual <u>DDX</u>. Not caring about</i>	Ви пропустили <u>дифдіагноз</u> . На жаль, моя байдужість до

	<i>Thirteen is not part of the differential for heartarrhythmia” (H, URL).</i>	Тринадцятої ніяк не стосується аритмії.
23.	<i>You're the oncologist. I'm just a <u>lowly infectious disease guy</u> (H: URL).</i>	Ти онколог. Я всього лише <u>жалюгідний фахівець з інфекційних захворювань</u> .
24.	<i>She's not breathing. <u>Epi point five</u> (H: URL).</i>	Вона не дихає. <u>0,5 міліграма епінефрину</u> .
25.	<i>Her <u>MUGA</u> scan, what was the ejection fraction? Maybe you could treat it surgically. I haven't done the <u>MUGA</u>. (H: URL)</i>	Її <u>мультиспіральна комп'ютерна томографія</u> , яка була фракція викиду? Може, це можна вилікувати хірургічним шляхом? Я не робив МКТ.
26.	<i><u>Chief cardio at Hopkins, Yale grad, Yale <u>meds</u></u> (GA: URL).</i>	<u>Завідувала кардіо</u> в Гопкінсі, аспірантура та ординатура в Єлі.
27.	<i>GCS is 15. Pressure's 100 <u>palp</u> (GA: URL).</i>	15 за шкалою Глазго. <u>Тиск</u> 100.
28.	<i>She's <u>tachy</u> at 120 (GA: URL).</i>	<u>Пульс</u> 120.
29.	<i>Hang two units of "<u>O</u>" neg, check the pelvic binder, and prep her for a rapid-sequence intubation (GA: URL).</i>	Підвісьте дві <u>першої негативної</u> , перевірте тазовий бандаж, і підготуйте її до інтубації.
30.	<i>Tell them she's in <u>pre-op</u> (GA: URL).</i>	Скажи, що вона в <u>доопераційній</u> .
31.	<i>She's <u>maxed out on pressors</u>. She can't tolerate this <u>low a map</u> (GA: URL).</i>	Доза <u>максимальна</u> . <u>Тиск занадто низький</u> .
32.	<i>Come on, guys, she's <u>crashing</u>. (GA: URL).</i>	Давайте, народ, <u>стан критичний</u> .
33.	<i>You don't think I know that?</i>	Думаєш, я не знаю. Викличте

	<i>Somebody page <u>cardio</u>. (GA: URL).</i>	<u>кардіо</u> .
34.	<i>Yeah. Clamp. Use the argon <u>beam</u>. Avoid <u>CBD</u>. Slowly. (GA: URL).</i>	Затискач. Використовую аргонівий <u>лазер</u> . <u>Не перестарайся</u> . Повільніше.
35.	<i>Pressure's dropping. Is his dopamine <u>maxed out</u>? (GA: URL).</i>	Тиск падає. Допамін <u>на максимумі</u> ?
36.	<i>Yeah, it's at 20. <u>Close the patient!</u> (GA: URL).</i>	- Так, підняли до 20. - <u>Зашивайте</u> його.
37.	<i>Dr. Hunt! Brooks is <u>crashing</u> (GA: URL).</i>	Доктор Хант! Брукс <u>помирає</u> ..
38.	<i>Bailey, he's having <u>runs of V-tach</u> (GA: URL).</i>	Бейлі, у нього <u>шлуночкова тахікардія</u> .
39.	<i>You give us half your blood and head back to the pile, you're gonna <u>pass out</u> (GA: URL).</i>	Ти віддав нам половину крові, і збираєшся назад, ти <u>здохнеш, до біса</u> .
40.	<i>Dr. Hunt, Lydia's <u>desatting</u>, decreased breath sounds on the left (GA: URL).</i>	Докторе Гант, Лідії <u>погано</u> , дихання зліва ослаблене.
41.	<i>Well, she's already on the table, and the anesthesiologists are <u>lining her up</u> (GA: URL).</i>	Вона вже на столі, анестезіолог <u>приступив до роботи</u> .
42.	<i>So Bailey closed because his <u>vitals tanked</u>, or because Catherine Avery was in the gallery screaming? (GA: URL).</i>	Бейлі його зашила через <u>падіння показників</u> , чи через крики Кетрін Ейвері на галереї?
43.	<i>Does he know why you <u>cut open a man in severe cardiac distress just so you could poke around and see what's going on?</u> (GA: URL).</i>	А він знає, чому ти <u>розкрила</u> людину з нестабільним серцем і почала там копатися в пошуках проблем?

44.	<i>But... But I might not <u>make it</u>. (GA: URL).</i>	- Але... - Але я можу не <u>вижити</u> .
45.	<i>Anybody seen my patient Brian? Firefighter, <u>busted ribs</u> (GA: URL).</i>	- Хто-небудь бачив мого пацієнта Браяна? Пожежник, <u>зламани ребра</u> ...
46.	<i>Patient is Webber. Oh, they're <u>opening him up again</u> (GA: URL).</i>	Пацієнт - Вебер. Вони знову його <u>оперують</u> .
47.	<i>But to be clear, when you're making these decisions for me, give my heart at least 24 hours to recover before you <u>cut me stem to stern</u> (GA: URL).</i>	- Але на чистоту, коли ти будеш приймати рішення за мене, дай моему серцю хоча б добу на відновлення, до того як <u>пошматуєш</u> мене.
48.	<i>You need to tell your guys to stop going out to the damn pile if they're injured. I keep <u>patching up</u> the same damn guys (GA: URL).</i>	Скажіть своїм хлопцям, щоб не ходили в епіцентр обвалу, якщо вони поранені. Я вже втомився їх <u>латати</u> .
49.	<i>Multiple <u>G. S.Ws</u> to the chest. B.P. 90 over 60. Pulse in the 120s. He's on something. (GA: URL)</i>	<u>Множинні вогнепальні поранення</u> грудної клітини. Тиск 90 на 60. Пульс 120.
50.	<i>Everything gets <u>tack back inside</u>, and we 're done. (GA: URL)</i>	Ми <u>накладемо внутрішні шви</u> , і все готово.
51.	<i>Dr. Bailey, let's <u>shotgun</u> her (GA: URL)</i>	Докторе Бейлі, давайте <u>роздягнемо</u> її.
52.	<i><u>Rape kit</u> came back negative (GA: URL)</i>	Її <u>тест на біологічні докази зґвалтування</u> виявився негативним.
53.	<i>And you want a <u>harvest surgery</u> (GA: URL)</i>	Хочете зробити <u>операцію з пересадки</u> ?
54.	<i>He's having an <u>M.I.</u> Get an E.K.G. and a <u>crash cart</u> (GA: URL)</i>	У нього <u>зупинка серця</u> . Принесіть кардіограф і <u>реанімаційний візок</u> .
55.	<i>Spleen and liver are <u>fully packed</u></i>	<u>Занадто багато крові в селезінці</u> та

	(GA: URL)	печінці.
56.	<i>Add an E.K.G. to the trauma labs and get X-ray in here, <u>stat.</u> (GA: URL)</i>	Додайте ЕКГ до списку аналізів і зробіть рентген, <u>негайно</u> .
57.	<i>Hang a unit of <u>O neg</u> and make sure the C.T. is ready. (GA: URL)</i>	Перелийте одиницю <u>першої негативної</u> та підготуйте томограф.
58.	<i>I've turned off his pressors so we won't be able to manage his blood pressure anymore, and his <u>T. P. N.</u> and his fluids, so he won't be getting any more nutrition. (GA: URL)</i>	Я вимкнув компресори, тож ми більше не зможемо контролювати його тиск, <u>штучне харчування</u> і рідини, тож він більше не отримуватиме харчування.
59.	<i>We'll never <u>pass an E.T. tube.</u> (GA: URL)</i>	Ми не зможемо його <u>інтубувати</u> .
60.	<i>And Dr. Webber decided that that <u>appy</u> was going to be my first solo surgery (GA: URL).</i>	Доктор Веббер вирішив, що цей <u>апендицит</u> стане моєю першою самостійною операцією.
61.	<i>10-year-old female, Mia James. GCS of 14 but was unconscious at the scene. <u>Deep facial lac.</u> (GA: URL).</i>	Міа Джеймс, 10 років. 14 за шкалою Глазго, але на місці була без свідомості. <u>Глибокий поріз на обличчі</u> .
62.	<i>Two, Shepherd operates and resects something she shouldn't and I wake up <u>gorked</u> (GA: URL).</i>	Другий, Шепард оперує, видаляє що-небудь не те, і я прокидаюся <u>дебілкою</u> .
63.	<i>We've got at least six <u>criticals</u> on the way (GA: URL).</i>	Ви чули д-ра Ханта. До нас везуть близько 6 <u>важких</u> .
64.	<i>We do know she's hypotensive, had a <u>low D-stick reading and free fluid in the belly</u> (GA: URL).</i>	Ми знаємо про низький тиск, <u>низький цукор</u> і... рідину в черевній порожнині.
65.	<i>What's her status?</i>	Як її стан?

	<i>Greenly? Complete <u>squash rot</u>. She's a total <u>Gomer</u>. It's brain death (Coma: URL).</i>	Грінлі? <u>Повна відключка</u> . Глуха <u>стіна</u> . Мозок загинув.
66.	<i>Did you do an <u>EEG</u>? <u>Flat</u>. Completely flat? Completely flat (Coma: URL).</i>	<u>Енцефалограму</u> робили? <u>Нуль</u> . Зовсім нуль? Повністю нуль.
67.	<i>Ordinarily, these coma cases get shipped to Jefferson. What's Jefferson? Jefferson Institute. A chronic-care facility. Government thing. They take care of the <u>vegetables</u> (Coma: URL).</i>	Зазвичай, ці коматозні випадки відправляють до Джефферсона. Що таке Джефферсон? Інститут Джефферсона. Заклад для хронічних хворих. Державна установа. Туди беруть <u>безнадійних</u> .
68.	<i>Do you want to, uh, <u>scrub in</u> on an aortic valve replacement? (Coma: URL).</i>	Я попрошу тебе <u>допомогти</u> при операції по заміні клапана аорти.
69.	<i>So find the <u>gas passer</u>, have him premedicate the patient, then bring me the latest pictures on him (GN: URL).</i>	Тож знайдіть <u>анестезіолога</u> , нехай він зробить пацієнтові премедикацію, а потім принесіть мені його свіжі знімки.
70.	<i>They don't call him the <u>slasher</u> for nothing. (JLH: URL)</i>	Його не дарма називають <u>різником</u> .
71.	<i>Alright, <u>Freud Squad</u>, let's dive into today's cases. We're in for some mind-bending sessions (JLH: URL)</i>	Гаразд, <u>команда</u> , давайте зануримось у сьогоднішні справи. На нас чекає кілька сеансів, які винесуть вам мозок.
72.	<i>Got it, Doctor. I'll keep a close eye on the <u>blue pipe</u> (JLH: URL)</i>	Зрозумів, докторе. Я буду пильно стежити за <u>венами</u> .
73.	<i><u>Bug juice</u> it is, then. I'll set up the</i>	Значить, <u>антибіотики</u> . Я зроблю

	<i>antibiotic infusion for the patient (JLH: URL)</i>	пацієнці ін'єкцію антибіотика.
74.	<i>You say you want a career in plastics, and yet you can't tear yourself away from the <u>baby catchers</u> long enough to actually show me you want it (JLH: URL)</i>	Ти кажеш, що хочеш кар'єру в пластичній хірургії, і все одно ти не можеш відволікти себе від <u>акушерів</u> , добре ти мені показуєш, як ти хочеш цього.
75.	<i>We're gonna need a CBC, <u>lytes</u> and a UA (JLH: URL).</i>	-Перевіримо кров, <u>електроліти</u> і сечу.
76.	<i>- How long <u>was I out?</u> (JLH: URL)</i>	-Я надовго <u>відключилася</u> ?
77.	<i>That's not gonna get me an attending slot. (JLH: URL)</i>	Це не допоможе отримати позицію лікуючого лікаря.
78.	<i>No, no. Ellis needs an <u>EKG</u>. I don't like these swollen ankles. (JLH: URL)</i>	Ні-ні. Еліс потрібна <u>ЕКГ</u> . Мені не подобається набряк на щиколотках.
79.	<i>Hey. I took care of <u>Trauma Two</u> while you slept. (JLH: URL)</i>	Привіт, я подбав про <u>пацієнта із другої</u> , поки ти спала.
80.	<i>Keep an eye on my fiancé, and decrease his <u>morphine drip</u>. (JLH: URL)</i>	Приглянь за моїм нареченим, і давай трохи знизимо <u>дозу морфію</u> .
81.	<i><u>UTI</u> progressing into infection. Pneumonia. Diabetic coma. (JLH: URL)</i>	У вас <u>інфекція сечових шляхів</u> , переходить у... -Вірусну пневмонію. -Діабетична кома.
82.	<i>Dr. Walsh. <u>Gunshot victim</u>, internal hemorrhaging. (JLH: URL)</i>	Докторе Волш. <u>Вогнестрільна рана</u> , внутрішній крововилив.
83.	<i>- All right, Brett. - I'll <u>scrub up</u>. (JLH: URL)</i>	-Добре, Бретте. - <u>Піду помию руки</u> .
84.	<i>OK, fine, I was <u>wasted</u>. (JLH: URL)</i>	Ну добре, я був <u>в дупель п'яний</u> .

85.	<i>Why are you writing this down? This isn't a <u>session</u>. (JLH: URL)</i>	Чому ти це записуєш? Це... це не <u>прийом</u> .
86.	<i>What is that, some Berkeley <u>shrink</u> thing? (JLH: URL)</i>	Це тебе такому у Берклі навчили?
87.	<i>- Maybe we should <u>do mouth-to-mouth</u>. - God. We need a doctor. (JLH: URL)</i>	-Може <u>зробити штучне дихання</u> . -Боже. Нам потрібен лікар.
88.	<i>You're trying to <u>pass the buck onto</u> somebody else to tell you your friend died! (JLH: URL)</i>	Коли намагаєшся <u>змусити іншого</u> повідомити про смерть друга!
89.	<i>It's terrible. They're trying to get my sister to sign papers authorizing permission to take me off of <u>life support</u>. (JLH: URL)</i>	Девіде, це жахливо. Вони намагаються змусити мою сестру підписати дозвіл на відключення мене від <u>апарату життєзабезпечення</u> .
90.	<i>It's a terrible story. The tenant was in some kind of coma, and it is what it is, so they're gonna <u>pull the plug</u>. (JLH: URL)</i>	Ой, це жахлива історія. Орендар була в комі, чи щось таке, але вже є, як є, тож вони <u>вирішили вимкнути апарат</u> .
91.	<i>Brett? No. Just stop. They'll put you in a <u>straitjacket</u>. (JLH: URL)</i>	Ні, Девіде, зупинися. Опинишся у <u>гамівній сорочці</u> .
92.	<i>Oh, great. Now you're gonna become a <u>bed potato</u>. (JLH: URL)</i>	Просто чудово. Тепер ти перетворишся на <u>овоч</u> .
93.	<i>Let me take you to the <u>psych ward</u>. There are people who can help! (JLH: URL)</i>	Дейве, дозволь відвести тебе нагору, до <u>психіатрії</u> . Там зверху є люди, які можуть тобі допомогти!
94.	<i>He's broken four ribs, he's concussed. Dad's rushed him to <u>ER</u></i>	Він зламав чотири ребра і дістав струс мозку. Батько хлопця швидко

	<i>(SLM: URL).</i>	доставив його в <u>лікарню</u> .
95.	<i>But he's gone into shock. His blood pressure's way down. (SLM: URL)</i>	Але хлопець <u>впав у шок</u> . Тиск сильно впав.
96.	<i>His vital signs almost nonexistent. Can we save him? (SLM: URL)</i>	І тепер він <u>ледь подає ознаки життя</u> . Ми зможемо його врятувати?
97.	<i>How's that gauge? Still falling (SLM: URL)</i>	Що з <u>тиском</u> ? Продовжує падати.
98.	<i>Hey, look, uh, you want some help on this Free-Flap? What's his name? (GD)</i>	Вам потрібна допомога з <u>пересадкою мікросудин</u> ? Як його звати?
99.	<i>When I got in my truck, everything started to go woozy on me (SLM: URL)</i>	Коли я дістався до вантажівки, я якось <u>дивно себе відчув</u> .
100	<i>Although she was rushed to the hospital, she was pronounced DOA after sustaining fatal injuries to her head and neck (SLM: URL)</i>	Її відвезли в лікарню, але її <u>оголосили мертвою по прибуттю</u> після того, як вона дістала смертельні травми на шиї та голові.

SUMMARY

Slang, as one of the distinctive features of language, is a dynamic phenomenon in linguistics, influenced by social, economic, and political processes that contribute to the emergence of new slang concepts, widely used in various social circles. Slang plays a crucial role in the lexical system of a language, reflecting the socio-cultural changes occurring in society.

Various aspects of slang have been the subject of theoretical research by such researchers as D. Crystal, J. Coleman, C. Ebbel, C. Hotten, E. Matiello, E. Partridge, V. Balabin, O. Hlazova, P. Grabovy, Yu. Mosenkis, L. Stavytska, etc. Numerous studies and analyses in textbooks and dictionaries on lexicology and stylistics of the English language are devoted to the issue of slang. Given the changing nature of modern society, in which constant changes are taking place, it is quite common for new slang units to appear and be widely used in speech. Therefore, careful study and research of slang is essential for effective understanding and translation of this linguistic phenomenon.

The relevance of the study of medical slang in the context of film discourse is due to the growing popularity of medical series and films that actively use specific terminology and slang. Medical slang is an important part of the professional language of doctors and healthcare professionals, which is often represented in fiction through peculiar expressions and terms that add authenticity and realism to the depiction of medical situations in film discourse. However, reproducing such specific linguistic units in translation becomes a real challenge, as cultural and linguistic barriers can make it difficult to understand and accurately adapt these terms.

The subject of the study is medical slang, its semantic and structural features and functioning in film discourse, as well as the ways of its reproduction in Ukrainian translations of English-language film materials. The object of the study is medical slang units used in film discourse.

The purpose of the research is to study the structural and semantic features of medical slang in English-language film discourse and ways to translate it into Ukrainian.

The research objectives include analyzing the concept of slang as a translation problem; studying the semantic and structural classification of medical slang in film discourse; examining the ways of equivalent reproduction of medical slang in Ukrainian in translations of English-language film discourse texts; identifying translation transformations to preserve the pragmatic functions of medical slang; and considering controversial aspects in the translation of medical slang.

The material for the study is slang units selected by the method of continuous sampling from the films and TV series *Coma* (1978), *Grey's Anatomy* (2005-2024), *The Good Nurse* (2022), *Dr. House, M. D.* (2004-2012), *Just Like Heaven* (2005), *Something the Lord Made* (2004), and *The Good Doctor* (2017-2024). The sample contains 100 original slang contexts and their Ukrainian translations.

The Introduction defines the relevance of the research topic, the aim, objectives, object and subject of the study, as well as the methodological foundations and novelty of the work. The first chapter, "Theoretical Foundations of Medical Slang Studies in Linguistics and Translation Studies," highlights the main approaches to the study of slang in linguistics, considers slang as a translation problem, and analyzes the peculiarities of film discourse and the specifics of its translation. In Chapter 2, "Typology and Functions of Medical Slang in Film Discourse," the semantic classification of medical slang is carried out, and its structural models and functions in film discourse are considered. Chapter 3, "Reproduction of Medical Slang in the Translation of English Film Discourse Texts," explores methods of equivalent reproduction of slang in Ukrainian, analyzes the use of translation transformations to preserve the pragmatic functions of slang, and discusses controversial aspects of translation.

The study reached several conclusions:

Slang, as a vital element of language culture, reflects the social, psychological, and cultural dimensions of communication and often serves specific stylistic purposes. Medical slang, in particular, is notable for its diversity within semantic groups and its ongoing evolution. It frequently includes euphemisms and pejorative terms, either softening or emphasizing certain aspects of medical practice. Changes in medical slang's vocabulary and semantics, along with its inherent instability and dynamism, require translators to be adaptive and mindful of cultural contexts.

The study of medical slang in film discourse has revealed various semantic aspects of its use. One of the key semantic groups includes terms that refer to patients in general, reflecting their health status, diagnosis, and psychological or mental state. The second largest group consists of terms related to medical personnel, which can carry either neutral or derogatory connotations. Additionally, there is an observable use of euphemisms to describe unpleasant or complex situations. The research also identified a group of terms that describe diseases and patient conditions, utilizing euphemistic expressions to facilitate the understanding of these terms. Furthermore, slang expressions related to medical equipment and procedures are present in film discourse. The analysis showed that some slang terms have a pronounced pejorative orientation and can express disrespect towards patients or medical staff. However, many of these terms are also used for amelioration or euphemization to soften unpleasant or awkward references. A distinguishing feature of medical slang is that many slang expressions aim to soften statements, making them less specific and less psychologically distressing, thus serving a euphemistic function.

The study of structural models of medical slang in film discourse reveals the dynamic nature of this system, which continuously evolves and exhibits diversity and heterogeneity. The enrichment of medical slang occurs through the internal resources of the language system, such as word formation processes and the reinterpretation of existing meanings (secondary nomination). These internal language mechanisms are studied through morphology, which includes various

means of word formation, such as phonological, semantic, morphological, and others.

Phonological methods of word formation utilize sound imitation or the mimicking of sounds in language through onomatopoeia. Thus, slang expressions are formed to sound similar to the sounds they describe.

Onomatopoeic vocabulary is often associated with creatures, objects, or sources of sound. Semantic methods of word formation influence the meanings of existing words rather than their sound form. They include the broadening and narrowing of meanings, metonymy, metaphor, synonymy, antonymy, borrowings from other languages, and other phenomena. For example, metaphorical transfer involves the application of secondary names for objects based on similarities in functions or characteristics. In medical slang, this can mean transferring meanings from literary language to terms used in a medical context.

Metonymy, which involves substituting the name of one object with another based on the relationship between the two concepts, is a key mechanism in the formation of medical slang. Antonomasia, which involves replacing a proper name with a descriptive or well-known name, is also present in film discourse.

Morphological methods of word formation are widely used in the creation of medical slang and include compounding, metathesis, rhyming, affixation, shortening, abbreviation, blending, genitive phrases, holophrasis, and other mechanisms. The use of abbreviations and acronyms is common in medical slang, while holophrasis serves as an effective means of forming complex expressions. Simultaneously, the analysis of factual material reveals the use of blending in the creation of medical slang, which functions as a mechanism of linguistic play.

Translating slang presents significant challenges, as it is deeply rooted in culture and often lacks direct equivalents in the target language. Peter Newmark's typology of translation strategies provides valuable guidance in addressing this issue. This study explores strategies such as transference, naturalization, cultural equivalent, functional equivalent, descriptive equivalent, component analysis, synonymy, shifts or transpositions, and modulation, among others.

Transference involves directly carrying over a word from the source language into the target language while preserving its original meaning. Naturalization adapts a slang word to the target language's pronunciation and structure, making it appear more natural. Cultural and functional equivalents substitute culturally specific words or phrases with corresponding terms in the target language, conveying either cultural meaning or functional meaning without specific cultural ties. Descriptive equivalents provide detailed explanations of culturally specific terms for fuller comprehension. Component analysis breaks down the semantic components of words, emphasizing similarities and differences in meaning. Synonymy involves using words or phrases in the target language that are nearly equivalent in meaning. Shifts or transpositions involve adapting grammatical structures to the rules of the target language, while modulation alters the message to fit the cultural and linguistic norms of the target language for effective interpretation.

The analysis of lexical-semantic, grammatical, and lexical-grammatical transformations demonstrates that achieving accuracy and comprehensibility in translating medical slang requires consideration of both the slang units' specificities and the cultural differences between languages. Transcoding, differentiation, generalization, calquing, concretization, and modulation are essential tools for accurately reflecting slang expressions. Transcription and transliteration preserve the sound and graphic features of terms, while differentiation and specification adapt medical terms to the target language's context. Generalization and calquing may reduce precision but increase comprehensibility, while modulation ensures the film text's logical integrity.

Grammatical transformations, such as transposition, allow for adaptation of the text to the target language's grammatical norms while maintaining naturalness and clarity. Replacing grammatical units creates equivalents that convey the original's specific meanings, while additions and omissions help clarify or simplify the text to meet audience expectations.

Lexical and grammatical transformations are particularly critical for ensuring the accuracy and adequacy of slang translation, especially in film discourse. Descriptive translation, holistic transformation, antonymic translation, paraphrasing, and compensation enable adaptation of the original text to the target language while preserving its semantic and cultural value. These transformations help address difficulties arising from the absence of direct equivalents or cultural differences, ensuring clarity and naturalness in the translated text.

Successfully translating medical slang in film discourse requires not only knowledge of the terminology but also a deep understanding of the context in which these terms are used. The application of appropriate translation strategies and techniques preserves the original meaning and ensures that the target audience receives the intended information, emphasizing the importance of selecting the right strategies and methods for high-quality translation of medical slang in cinematic discourse.

This study does not claim to provide a comprehensive examination of all the issues discussed, but it contributes to the analysis of key linguistic and stylistic trends in modern film discourse. Future research prospects may include examining the peculiarities of slang translation in other types of discourse.